dolmuş

HARP — HAYDİ BEYLER, ACELE EDİN BİRAZI...

TURHAN - Milliyet

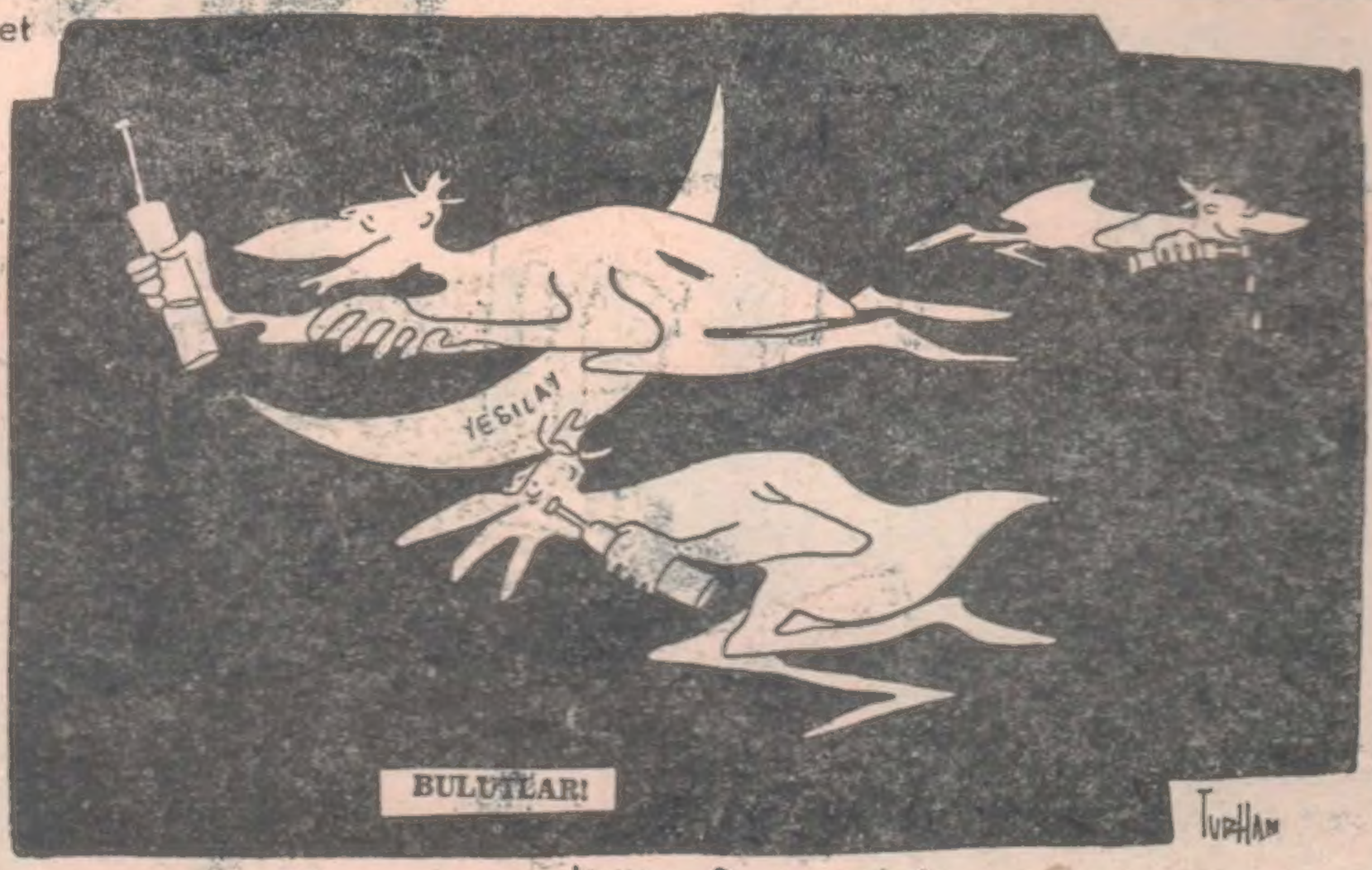

ALTAN - Yeni Sabah

— Hadi kalk lan Amet !. Tatil bitti...

Ali Ulvi - Cumhuriyet

NEHAR - Dünya

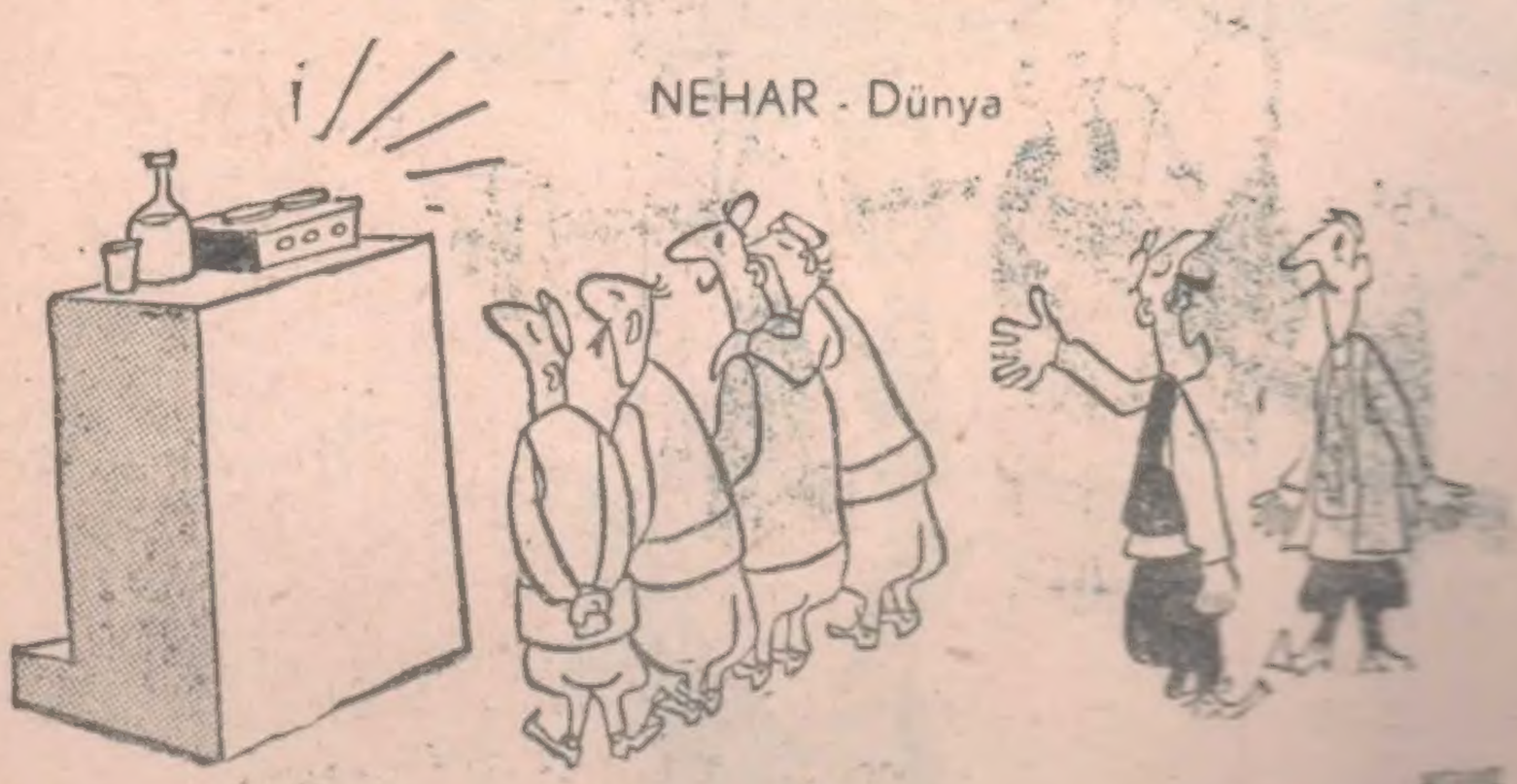

— Ulen hani Bölükbaşıydı... İki saattir konuşuyo daha bir kardık ne bir içmedi.

SİYASİ MİZAH MECMUASI

dolmuş

İmtiyaz sahibi :
Çizgi Neşriyat Matbaacılık Ticaret evi adına
Osman A. Kermen
Sahipleri :
Osman A. Kermen
Turhan Selçuk
İlhan Selçuk

Umumî Neşriyat Müdürü :
İlhan Selçuk

T. Sekreter :
Mehmet Benli

Karikatür Sekreteri :
Mengü Ertel

İdare :
Abdullah Serpil

İdarehane :
Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa so. Gediz Han, Kat. 3
Telefon : 22 51 30

Abone şartları :
3 aylık 9 lira, 6 aylık 18 lira
1 senelik 36 lira

Ecnebi Ülkelere iki mislidir
İlân şartları :
Kapak içi 320 T.L. İç sayfalar, santimi 4 T.L.

Fiatı 75 kuruş

Neşredilmek için gönderilen karikatür ve yazılar iade edilmez

Dizildiği ve Basıldığı yer:
Şehir Matbaası
Ankara Caddesi 48/B
Kapak baskısı : Şeka Matbaası
Klişeler : Işık Klişehanesi
Ofset baskısı :
Ana Ofset Basımevi

Turhan Selçuk

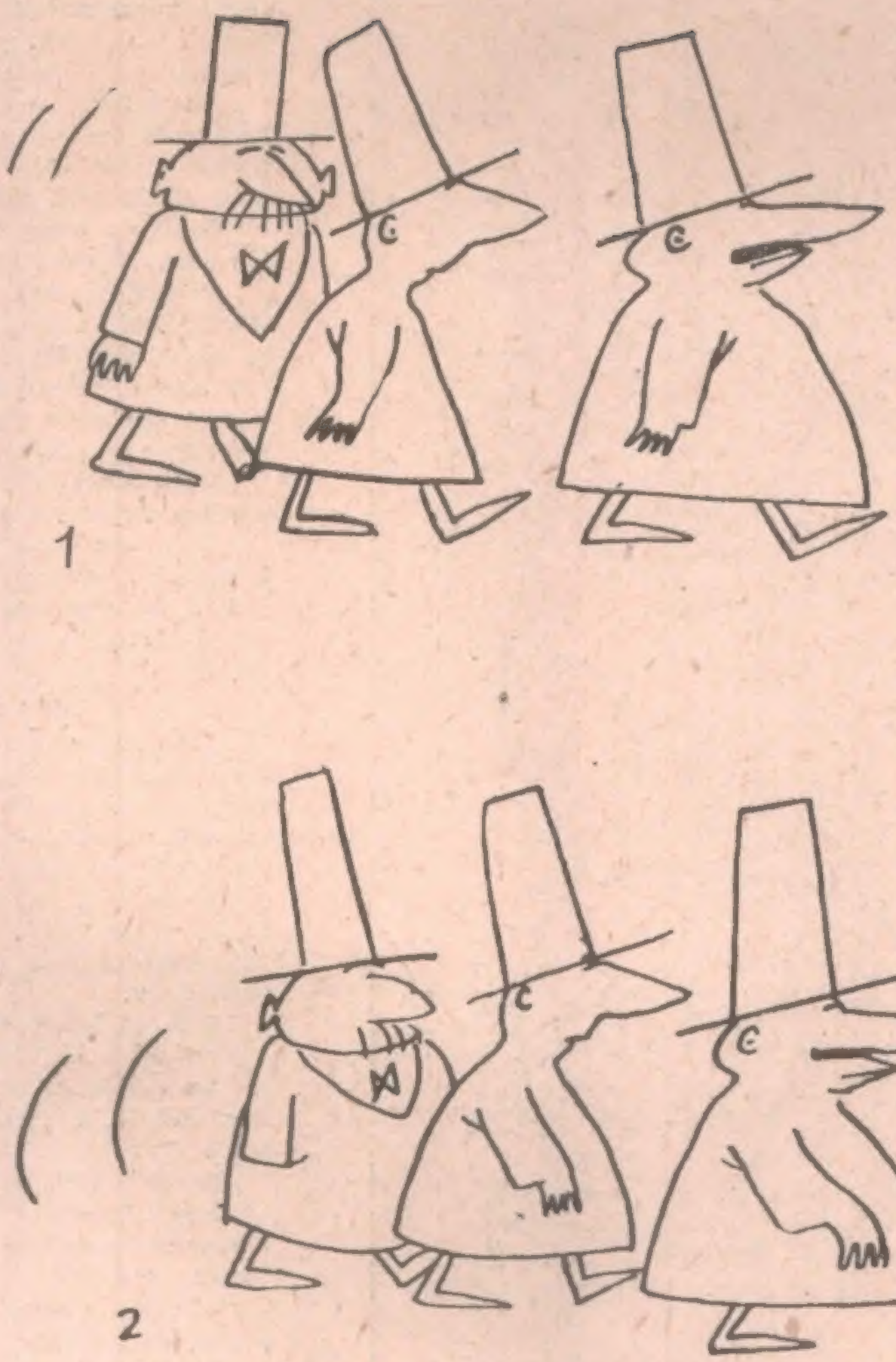

1

2

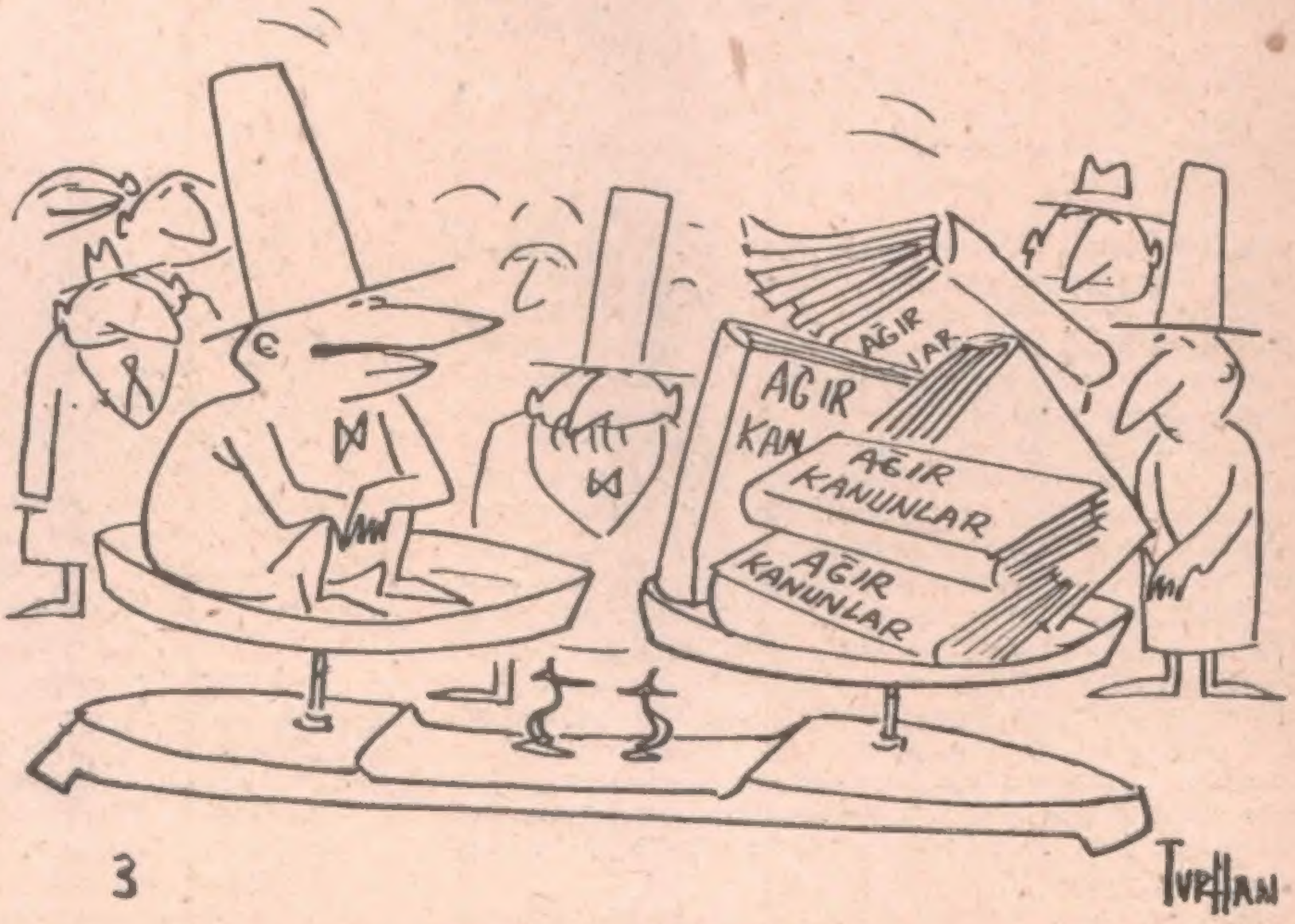

3

POLİTİKACININ MACERALARI :

O. Enez

YAZISIZ

MÜSTERİH OLUN!

Maraş'ta çarşaf kalkacak diye rivayetler çıkmış. Demokrat Parti ilçe idare kurulu bu rivayetleri yalanlıyor:

«Hayır!» diyor, «Müsterih olun, kalkmayacak. Bu rivayetler, bu dedikodular kötü maksatlarla çıkarılıyor. Maksatları partimizi ve hükûmetimizi kötülemektir. Sakın inanmayın»

Sonra Maraş Kadınlar Birliği de «kıyafetle uğraşmayacağını, söylentilerin yalan olduğunu...» ilân ediyor.

Oh, rahatladık. Demek yalanmış ha! Demek kadınlarımızın şalvarına, çarşafına dokunmayacaklarmış!.. Var efendim, memlekette kötü niyetli insanlar var. Durup dururken sırf partiyi kötülemek, sırf hükûmeti küçük düşürmek için neler, ne yalanlar uyduruyorlar. Böyle, ilçe idare kurulları, Kadın Birlikleri yalanlaya yalanlaya bir hal oluyor. Hele Kadınlar Birliğinin işleri öyle başından aşmış ki başlarını tarayacak zamanları yok. Bir de tutsunlar da Maraş kadınlarının şalvariyle, çarşafiyle mi uğraşsınlar?

Atatürk'ün izinde yürümekten çarşafa, peçeye zaman mı kalıyor ki! Kadınlar Birliği, kadınlarımızın mânen yükselmesiyle uğraşır. Öyle giyime kuşama mı karışır? Bu işlerle Kristian Dior'lar, Cemal Bürün'ler uğraşır.

Hayır, ne Maraş Kadınlar Birliği, ne Demokrat Parti idare heyeti kadınlarımızın çarşafiyle, peçesiyle uğraşmayacak. Müsterih olun!

HADİSELİ GEZİLER

Gün geçtikçe gezilerin yeni yeni çeşitlerine rastlıyoruz. Yurt gezisi, sohbet gezisi, turistik gezi, vazife gezisi. Subaşı gezisi, Kasım Gülek gezisi...

Bu gezilerin en eskisi İnönü gezisiydi, tarihe karıştı. Zaten mânasının tam tersine kullanılır, dolaşmaktan ziyade oturmak anlamına gelirdi. İnönü gezisinden başka bütün gezilerde, mesafe kısa da olsa, maksatlı dolaşmak anlamı vardı.

Bu geziler, kullanılan taşıta göre de isimlendirilebilir: Kamyonla gezi, uçakla gezi, eşekle gezi.. Gezileri, kullanılan teknik malzemelere göre de çeşitlere ayırabiliriz: Oparlörlü gezi, filmli gezi. Plâklı gezi. Telli gezi gibi...

Gezilerin hangi çeşidi olursa olsun nihayet tek tipte toplanabilir. Hâdiseli gezi!

Bakarsınız, İngiltere muhalefet lideri, Amerika Demokrat Parti lideri, kalkarlar taaaa... Londra'dan, Vaşington'dan yola düzülürler, 40 bin kilometre havada... 50 bin mil denizde yol alırlar da gezileri hâdiseli gezmez. Bizim muhalefet liderleri tramvayla Edirnekapı'ya bir gezi yaparlar, ertesi gün gazetelere şu manşet verilir:

«Kasım Gülek'in Edirnekapı gezisi hâdiseli geçti. Bölükbaşı'nın gezisi çok hâdiseli oldu.»

Yollar mı bozuk... Havalar mı yağışlı... Taşıtlar mı çürük.. Şoförlerde, vatmanlarda, kaptanlarda mı iş yok, anlayamadık gittik. Bu gezilere yüzlerce polis, binlerce jandarma nezaret ettiği halde neden hâdiseli geçiyor, aklımız ermiyor bir türlü!

BİRAZ DA KAFALARDA TRAFİK

Şimdiye kadar çok mütehassıslar, çok uzmanlar gördük. Bunların içinde dünya milletleri içinde ün salmış olanları da vardı. Avuç dolusu para vererek Amerika'dan, Avrupa'dan getirttik. İncelediler, kalınladılar, onlar gider gitmez de raporlarına bir göz bile atmadan tuttuk çöp tenekelerine attık.

Bizim yerli mütehassıslardan da ne on parmağında on hünerlileri yetişmedi mi... Fakat verdikleri raporlarla Çemberlitaşı demir kafese geçirdiğimiz halde bir tek taşına bile dokunamadık.

Son günlerde bir trafik mütehassısları çıktı ki, gelmiş geçmiş bütün mütehassıslara rahmet okuttu. «Kesilsin!» dediler mi kesiliyor. «Yıkılsın!» dediler mi yıkılıyor. «Budansın!» bile deseler, kökünden söküp atıyorlar. İşte Aksaray'ın ağaçları...

Bravo trafik mütehassıslarına..

Her işimizde de onlar gibi sözü geçen mütehassıslar yetiştirirsek başlanmış olan Atatürk inkılâpları çoktan tamamlanırdı. Caddelerimizde aydınlık, ferahlık, açıklık istiyoruz, bir emirle havaya, güneşe kavuşturuyoruz da hâlâ, ferahlığa, açıklığa hasret binlerce kadınımız var. İstanbul'un göbeğinde bile çarşaflı kadınlarımız dolaşıyor! Trafik uzmanları gibi bir de kıyafet uzmanı lâzım bize.

Dedikleri doğru galiba: «Tabiat soyundukça insanlar giyiniyor!»

Biraz da kafalarda trafik.

SEVİŞMEK DE NE KELİME

Japonyadan da bir kral geldi: Oteicilik kralı. Otelin milletlerarası münasebetlerdeki önemli mevkiine dair krallara yaraşır beyanatından sonra, biz insanlar için de bir kaç güzel lâf etti:

«İnsanlar caddelerde sevişeceğine otellerde sevişmelidir!»

Peki ama, insanlar insan gibi otellerde sevişmeğe başlayınca Maslak yolları, sur dipleri, Okmeydanları, yangın yerleri ne olacak? Oraları kim şenlendirecek? Randevu evlerinde basılıp Maslak yollarında çevrilmedikçe, soyulmadıkça, dövülmedikçe bunun tadı mı çıkar? Gazetelere geçip memlekete ilân edilmedikçe, karakol karakol dolaştırılıp kepaze olmadıkça ben ona sevişme mi derim?

Adam, otel sahibi olmuş ama zevk sahibi olamamış ki. Biz otellere sadece uyumağa gideriz. Bitten, pireden, tahtakurusundan fırsat bulabilirsek... Sevişmek de ne kelime.

KARACİĞER

Kaşınıyor musunuz? Vücudunuzda kızartılar oluyor mu? Yâni hassas mı karaciğeriniz? Hiç kuşkunuz olmasın, siz de büyük adamsınız! Büyük adamların karaciğerleri hassas olurmuş. Buyurun kaplıcalara!

Fransa'da iflâs etmek üzere bulunan bir kaplıca sahibi bir cümleyle kurtarmış kendini:

«Meşhur insanların karaciğerleri hassastır!»

Bir kaşıntınız varsa, vücudunuzda kızartılar çıkıyorsa buyurun Yalova'ya! Hiç şüpheniz olmasın, siz de meşhurlardansınız artık!

GECE GÜNDÜZ AŞK

Gelibu Alman filmlerinin de bizim filmlerden geri kalır tarafı yok. Onlarda da bol bol gece, bol bol mehtap ve aşk var. Bir Alman sinema yazarı, Almanya'da 1955 de piyasaya çıkan filmlerin adlarını incelemiş. 120 filmin 43 ünün içinde «aşk», 36 sında «gece» — tabii mehtap da dahil — yalnız 3 ünde de «gündüz» varmış. Yazar bu üç kelimeden bir kompozisyon yapıyor:

«Gece gündüz aşk!»

Şimdi Almanya'da bu isimde bir film çevrilecekmiş.

Şimdeki filmler buram buram kan koktuğuna göre «Gece gündüz cinayet» diyebileceğimiz gibi, şu ismin de pek yersiz düşmeyeceğini sanıyoruz: «Gece gündüz göbek!»

BEDAVA ARSALAR

Her biri yüzlerce liraya gazetelere verilen arsa ilânlarını bir okursanız şu memlekette de başkalarını düşünen, iyi kalbli, iyilik sever, eli açık, gönlü gani insanların bulunduğuna inanır, yüreğiniz heyecandan hop hop eder. Aman ne iyi insanlar bu arsa sahipleri... Nerdeyse parasız, hattâ üste para vererek dağıtıyorlar bu arsaları. Maksatları sırf sizin de ev bark sahibi olmanız, yeryüzünde sizin de bir dikili çöpünüz bulunması.

Meselâ Haralambos efendi «her biri pırlanta değerinde» olan arsalarını ayda 30 lira... 40 lira gibi bir parayla «bedava» dağıtıyor. İlânın başlığına da bu «bedava» kelimesini oturtmuş. Hralambos haklı... Bu pahalılıkta 30 lira, 40 lira da para mı yâni...

Sonra başka bir ilân daha: «Bahçeli Ferah Evler» ilânı... O da aynı insanî duygularla «arsalarını dağıtmağa karar verdiğini» bildiriyor. Bu rsalar da öyle fasarya arsalar değil. «Her biri altın parçası değerinde.» Eğer satışa, pardon dağıtılmağa çıkarılmışsa sırf insanî düşüncelerden... Maksat para kazanmak değil, halka hizmet, yani sırf vatan kurtulsun diye.

Gelelim «Altın Evler» arsalarına. Onlar da gayet ucuz. «Çemişgezekteki arsa fiatına». Çemişgezekte arsanın metrekaresi kaçtan gidiyor bilmiyoruz, belki bedavâdır, belki üste para da verirler. İşte bu Altınevler arsaları da öyle sermayesine..

«Hele Güngören mahallesi» arsaları... Gayesi sırf «halkımızı bir yuva sahibi yapmak» Başka hiçbir düşüncesi yok «Ahmet Erkaya» nın. Plâj arsaları da çok güzel, çok mükemmel arsalar doğrusu... «Tamamen deniz kıyısında» hattâ deniz üstünde de diyebilirsiniz. Yüzer köşk gibi âdeta yüzer arsa cinsinden... Sonra ucuz mu ucuz.

İnsan bu ilânları okudukça düşünüyor. «Hani bir Toprak Kanunu vardı. Acaba bu Toprak Kanununu şimdi Haralambos efendiler mi yürürlüğe koydular» diye...

Var olsun hamiyet sahipleri! Başka türlü yuva sahibi olacağımız yok. Kapatalım da dursun bir kenarda. «Dünyada mekân» demiş dedelerimiz. Hiç olmazsa çadıra çıkarız.

KÜÇÜK HABERLER

Ferruh Doğan

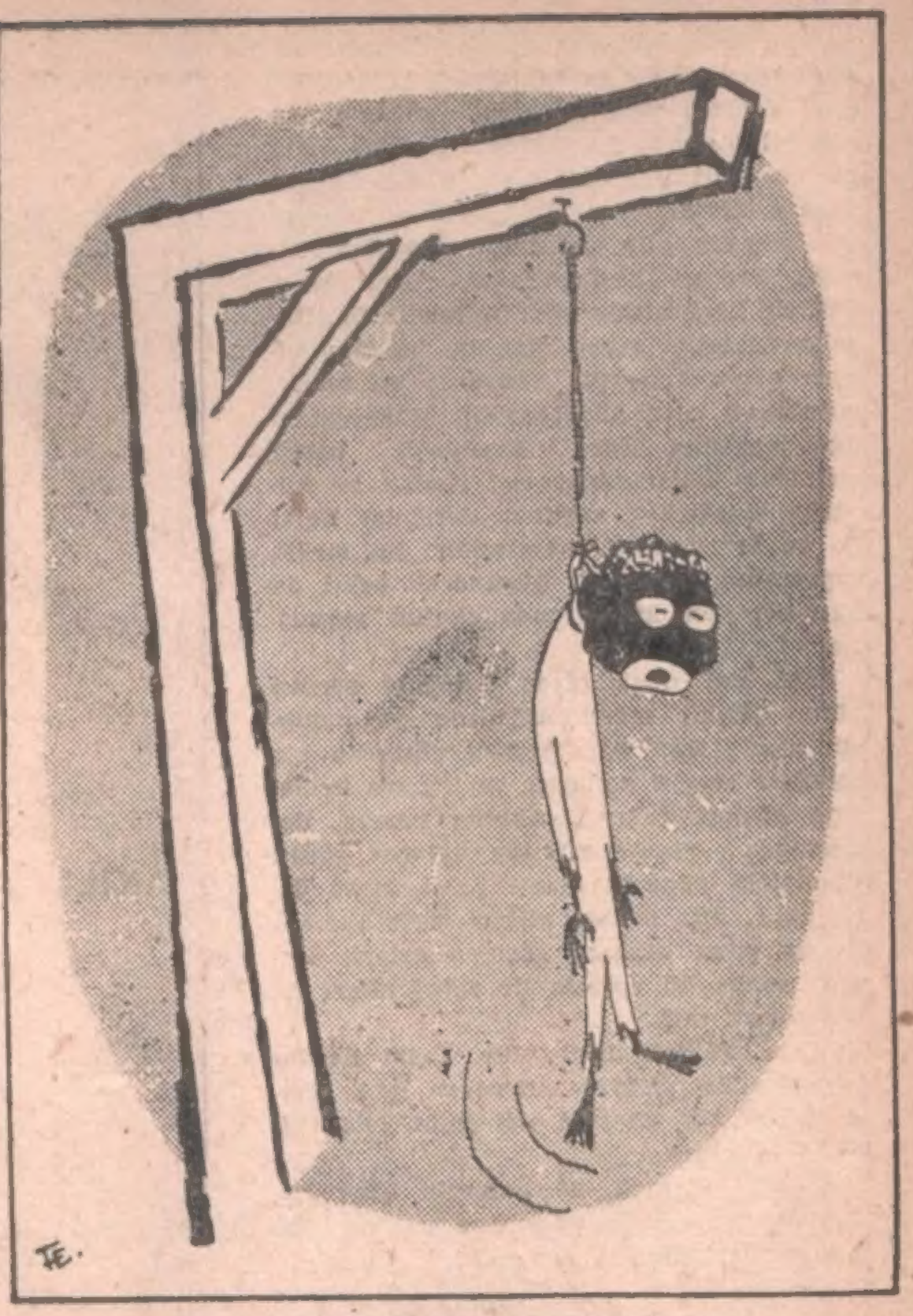

NATÜRMORT

KEDİYİ VURAYIM DERKEN...

Çocuklarımız atıcılıkta iyi yetiştirilmiyor. Onlara bol tabanca ,tüfek, bol fişek verip atış talimleri yaptırmamız lâzım. Yalnız okullarda kovboy elbisesi giydirip müsamerelere çıkarmakla, bayramlarda ellerine üydurma tabancalar vermekle olmaz.

Bakın, Urla'da Salih Tarçın adında 8 yaşında bir çocuk tüfekle kediyi öldürmeğe kalkışırken yalnışlıkla 12 yaşındaki Mustafa'yı vurmuş. Kedi de göz göre kaçmıştır. Ölene yazık olduğu kadar vurana da yazık değil mi?

Ödemiş'te, Sait Uysal adında 12 yaşında bir çocuk daha: «Bak, şimdi film çevireceğiz!» diye elindeki tabanca ile 10 yaşındaki bir çocuğu alnından vurmuş.

Gördünüz mü, böyle olacak işte... Böyle yetiştirilecek çocuklarımız!

Sonra film icabı, 6 yaşındaki bir çocuğa da çevirmiş tabancayı:

«Al sana da!» diye çekmiş tetiği, onu da yere sermiş. Yaralamış ama, öldürememiş. Belki de film icabı böyle olması lâzımdı, bilmiyoruz. Sonra almış başını, kaçmış. Hah, böyle olacak işte!

«Al sana Tekir!» deyince Tekiri alnından nallamalı.

Efendim, çocuklarımız için poligonlar açmalı, hareketli kovboy filmleri getirtmeliyiz. Bol bol tabancalar, tüfekler dağıtmalıyız bayramlarda. Hem öyle yalancı tabancalar değil, gittiği yerden haber getiren sahici tabancalar. Eğer dükkânlarımızda yoksa bol döviz ayırarak getirelim dışardan. Çocuk haftalarında parasız kovboy filmleri seyrettirelim yavrularımıza. Boş oturmayalım, pireyi gözünden, kediyi dizinden nallayacak atıcılar yetiştirelim!

GÖÇMEN EVLERİ

Sizin haberiniz var mıydı bilmem, benim yoktu. Sekiz on işi birden gören gayretli Valimiz «Milletlerarası göçmen ve mülteci meseleleri inceleme Birliği» nin de başkanıymış. Bir koltuğa iki karpuz sığmaz derler ama Prof. Gökay iki çuval karpuzu bile sığdırıyor maşallah. Bu onun kaçıncı başkanlığıdır, Allah bilir. Vâlimiz kartvizitine yedi kelimelik bir titr daha ilâvesine sebep olan bu birliğin Altıncı genel kongresi, dünyanın en küçük memleketi olan Lichtenstein Dükalığında toplanacakmış. Koca Avrupa'da başka memleket bulamadılar mı? Neden bu küçücük memleketi seçtiler, dersiniz? Belki de bu bir nezaket meselesidir. Bu birlik, başkanının cesaretini düşünerek belki de dünyanın en küçük memleketini seçmiştir.

Beni asıl düşündüren fotoğraf sergisi oldu. Çünkü memleketimizde göçmenlerin nasıl iskân edildiklerini gösteren bir fotoğraf sergisi açılacak ve kongre üyelerine gösterilecekmiş. Aklıma hemen, dedikodusu gazetelerimizde aylarca süren Rami'deki göçmen evleri geldi. Hani üstü akar, altı kokar, alttan verir samanı üstten çıkar dumanı göçmen evleri. Sergide acaba bu evlerin de fotoğrafları da bulunacak mı?

Bizim Vâlimiz işini bilir. Belki de bu labalığından şikâyet edilmiyor mu? Şimdi Rami'deki göçmen evlerinin fotoğraflarını gösterip,

— İşte! diyecek, göçmenlerin başımızın üstünde yerleri var. Kendine güvenen kabadayı buyursun da görelim bakalım!

FAKİR

İki Amerikalı Delhi'de bir Hint Fakiri ile içi kobra yılanlariyle dolu bir sepete giremezsin diye bahse girmişler. Hint Fakirigirmiş, on beş dakika içerde kalmış. Hintli fakir, iki zengin Amerikalının verdiği 100 bin doları gülerek reddetmiş. Sonra da çıkıp gitmiş, 100 bin dolar bu, yarım milyon Türk lirasından fazla. Ben fakir diye işte buna derim... Önlerine gelince, adı üstünde, fiyatı, etiketi, faturası üstünde, milyoner işte...

NAYLON PARA MODASI

İtalya hükûmeti bir müddet önce piyasaya bol miktarda madeni liretler çıkarmış. Aradan bir kaç sene geçince bir de bakmışlar, ortada maden liretler yok!

Meğer bu liretler o kadar sık, o kadar süslüymüş ki, kadınlar dayanamamış, bunları düğme olarak kullanmaya başlamış.

Dünyanın neresinde olursa olsun, parayı, para olarak kullananlar pek az. Paranın gümüş olduğunu anlıyanlar, eritip, yüzük yapıyor, küpe yapıyor. Altını eritip diş yapanlar da yok değil.

Bizim kızlar eskiden kuruşları eteklerine dikerlerdi, uçmasın diye. Bir yaz günü eteklerindeki kuruşu çıkarıp su içen kızlara da rastlamıştım. Dantelli etekler çıkarıroplara, değil kuruşları dikmek, nerdeyse kanat takacaklar açılsın diye.

Bu madeni paraların alış verişten çıkıp, çeşitli kadın eşyasında kullanılışı İngilizlerin gözünü açmış. Bundan sonra bütün paralarını naylondan yapacaklarmış. Yıka yıka kullan. Canın çekerse kolalayıp ütüleyebilirsin de.

Ama bu işte de bir çürük taraf var: Kadınların çok hoşuna giderse bir naylon para modası da çıkarabilirler. Meselâ çarşaf gibi bir binlik sterlinden ne hoş bir külot, yahut şık bir sutiyen olur değil mi?

AKILLI AKILSIZ AYIRT EDİLSİN

Hayatın ucuzladığı artık iyiden iyiye anlaşıldı. Bundan sonra kim ne derse desin dinlemem. Şundan bundan duysam belki inanmazdım, ama gazete yazıyor: «Konya barlarında fiyatlar çok düşük» müş. Gazete, memleketimizde bar fiyatlarının en düşük olduğu yer Konya'dır., diyor. Fiyat listelerine bakın da ağzınız sulansın: Bira 100, vermut 300, köpüklü şarap 600, çay, kahve 50 kuruş. Sâhiden ucuz yani... Hele kahve, çay İstanbul'daki sudan bile ucuz.

Artık bar ihtiyacımızı da ucuzca temin edeceğiz, çok şükür. Şimdi bir iş kalıyor, kalkıp Konya'ya gitmek. Eh artık o kadarcık zahmete de katlanacağız. Konya'da topu topu üç bar varmış, kime yeter bilmem.

Yalnız bir nokta var, bizim bildiğimiz bu bar denen yerlere - hele bizim memleketimizde - gidenlerin bir tek maksatları vardır; para yemek. Bira yüz, rakı 250 kuruşa satılırsa, o para yemekle biter mi? Olmadı bu iş. Bara gidince. insan kazık yemeli ki, tadı çıksın. Konya barcıları bu işi beceremediler. Fiyatlara yüzde on bin zam yapacaksın, bak o zaman ne müşteri geliyor. Bara giden bir iyi kazık yemeli ki, ertesi gün arkadaşlarına «ah ne eğlendik, ne eğlendik!» diye fiyaka yapsın.

Dünya yüzünde barı icat etmişler ki, insanların akıllıları ile akılsızları ayırt edilsin diye.

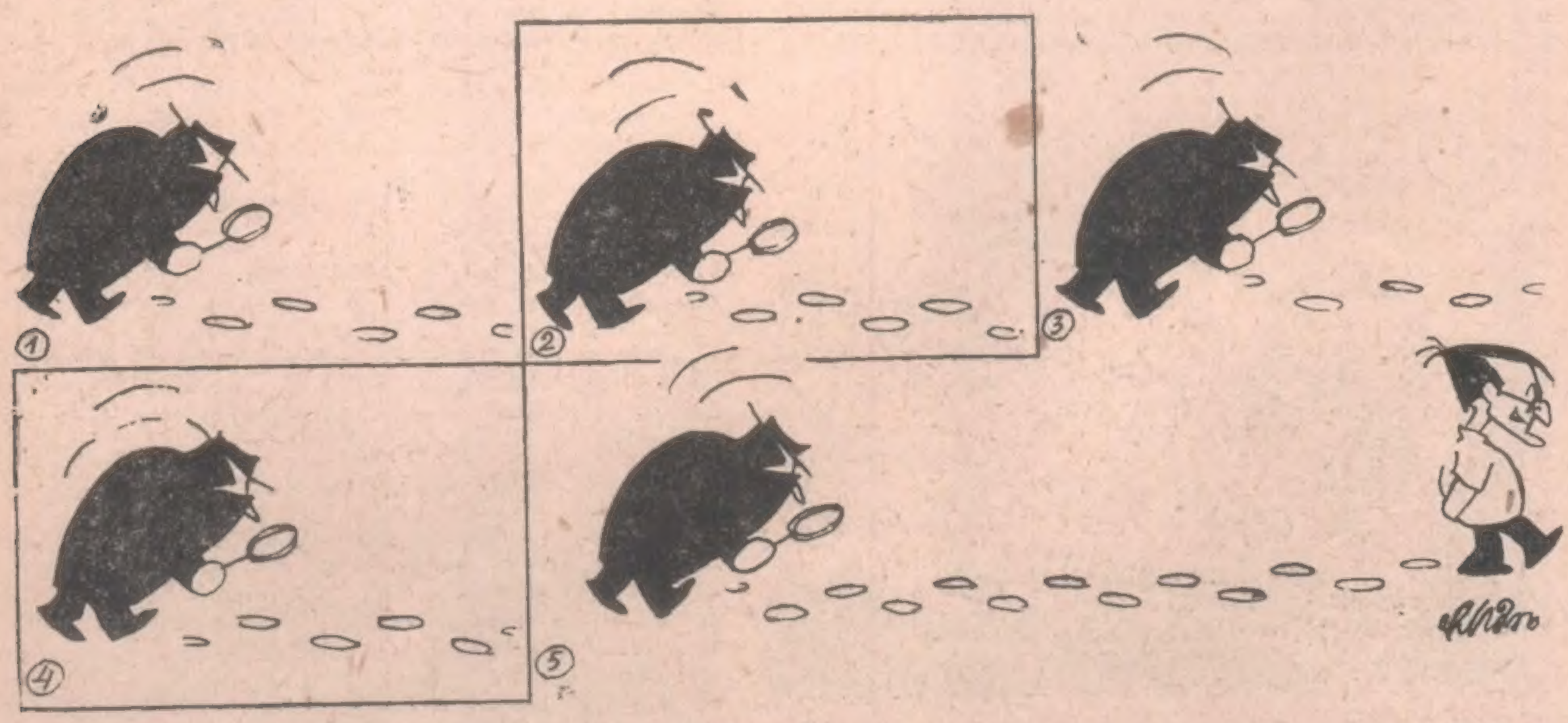

YAZISIZ

O. Enez

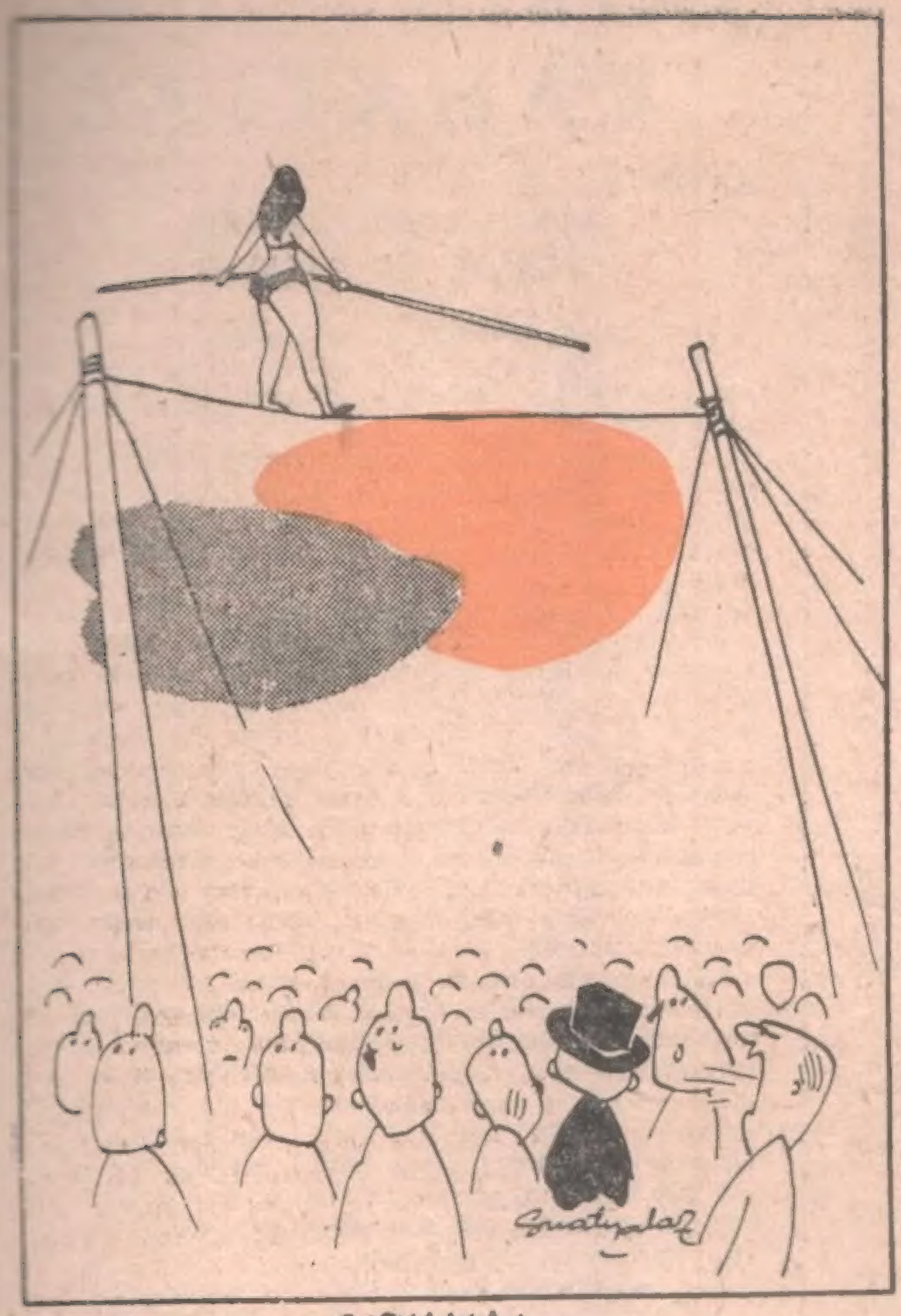

— ŞAPKAAAA !.

— ŞAPKAAAA !.

üç Şapka Hikâyesi..

ŞAPKAAAA !.

KIZ KAÇIRANLAR

Acaba başka memleketlerin ayıları da kız kaçırırlar mı? Yoksa bu işi sadece bizim ayılar mı yapar?

Gün geçmiyor ki zevk sahibi bir erkek ayının bir köy dilberini salla sırt edip inine götürdüğünü okumayalım. Bu ayılar, bizim zorba ayılar gibi hiç de kaba davranmıyorlar sevgililerine petek petek balla besleyip bol bol armut ikram ediyorlar. Geçenlerde âşık ayının elinden kurtarılan kadın:

«Çok mesuttum!» demekten kendini alamamış.

Bu sefer de iş tam tersine olmuş:

Bir dişi ayı Konya'nın kale köyünden Arifi koluna takarak dağa kaldırmış. Üç gün üç gece beraber yaşamışlar. Ayı hanım Arifciğini gık dedirtinceye kadar balla beslemiş. Sonunda bu dağa kaçırma hadisesi de bir ölümle sona ermiş, Arifin köylüleri izini bularak, zavallı ayıyı öldürmüşler. Kurtulan Arifin ayıdan dert yandığını hiç sanmıyorum.

Eğer jiğololukla suçlandırılmasa ayıyı vuranları mahkemeye vermesi bile akla gelebilir.

Ben bu kız kaçıran erkek kaçıran ayıları hiç de suçlu bulmuyorum. Ne yapsınlar, biz insanlardan, komşu köylülerden böyle görüyorlar. Kötü örnek oluyoruz ayılara.

Sonra, kaçırıyorlar da baltayla bıçakla canına mı kıyıyorlar. Bütün ayılara perkeş mi çekiyorlar. Bütün suçları, kaçırdıklarını, armudun iyisi, balın en nefisi ile beslemek değil mi?

STEPNE

KAHRAMAN KATIR

Taksim'deki Zafer Abidesini yapan ünlü İtalyan heykelcisi Canonica, bronzdan bir katır heykeli yapmış. Bu rastgele bir katır değil, kahraman katır. Scodella adındaki bu katırın yaptıklarını duyunca insan doğrusu şaşırıyor.

İkinci Dünya Savaşında, her yanı sarılmış İtalyan askerlerine yalnız bu katır yiyecek, içecek, cephane götürüyormuş. Bir gece sürücüsü kör kurşunla vurulup ölünce yalnız başına dik tepeleri tırmanmış, sırtındakilerini askerlere götürmüş. Yükünü boşalttıktan sonra da oradan dört nala kaçmış. Onu, sürücüsünün ölüsünün yanında kıvrılmış yatarken bulmuşlar. Oradan çok büyük güçlükle kaldırabilmişler.

Heykeli dikilen katır, daha bunun gibi akıl durduran pek çok iş yapmış.

Gazetede bu haberi sonunda şu cümle var: «İnsanlar bu gibi katırlardan misal alsalar ne iyi olur?»

Bu da şimdi lâf mı yani? Neden katırdan misal alacağız? Katır insanlardan misal alsaydı da, şu insanların insan olduklarını hatırlatmasaydı, rahatını, huzurunu kaçırmasaydı olmaz mıydı? Katırlığın lüzumu var mı?

ŞAİRİN KANATLARI

YAZAN:

NİHAT SAMİ BANARLI

YERİNE BİR BAŞKASI

Vuslatta ilk öpüşmeyi andırdı ansızın.

Büyük Yahya Kemal'in şu tek mısraında musiki ile ruh âleminin elele vermiş lâhuti manzarası karşısında neler söylenmez?

Şairim diye ortaya çıkanların sahifeler dolusu manzumelerle söylemek isteyip te bir türlü söyleyemediklerini, bunun sırrını araştıran üstad, işte bu tek mısra içine bir cihanı sıkıştırmış; bunun tekniğine varmıştır.

Mısra mimarisi probleminin derin mânasını kavrıyan büyük şair en pürüzsüz söyleyişle ve mâhir bir kuyumcu titizliğiyle en güzel kelimeleri seçerek, sözü bir tek mısrada söylemenin zevkine ve sonsuzluğuna koşmuş ve buna işte bu berceste mısraı ile ulaşmıştır.

Bilhassa bu ölmez mısrada «andırdı» kelimesiyle» «ansızın» kelimelerinin yan yana gelmek suretiyle vücut bulan âhenk, o derin musiki neler, neler ve neler terennüm etmez? Bûnda, divan şiirinin melodisinden tutunuz da, şarkın hayat felsefesi, garbın olgun düşünüşü, ilim, irfan, edep, terbiye, ahlâk, aşk, meşk, hepsi birden seslenir.

..... andırdı ansızın. Sondaki «sızın bir yaralı kalbin sızım sızım sızılarını verdiği gibi, «ilk öpüşme» ile de büyük şair Meryem bekâretinin sui istimale uğramasını, ihaneti, aşkı, nefreti, kini, kinini ve aspirini ne güzel veriyor ve yunan ilâhlarına has bir kudretle dile getiriyor. Her kelimede bir insan ruhu gizlidir. O ruh ki, nâne ruhu değildir, tanrılardan kopmuş nurdan birer ışıktır. O kopmuş nurdan birer ışıktır. O ışıkla ancak şiirden nasibi olanların ahşa—yı— dahilisi ve ahşab-ı haricisi aydınlanmaktadır.

Vuslatta ilk öpüşmeyi andırdı ansızın.

Vuslat diyor büyük şair. Bu vuslat kelimesi mısraın başına ne güzel oturmuştur, kök gibi... Acemi birisi olsa, belki de «vuslat» kelimesini sona alır, o zaman da hem vezin, hem terazi, hem de şiirin derin mânası bozulurdu. Şiir bir kere bozuldu mu, yaz sıcağında bozulmuş yemeğe benzer kaldır at!.. Vuslat diyor Yahya Kemal. Acaba vuslat'ı neden mısraın başına almış? Çünkü vuslat her şeyin başıdır. Vuslat!... Âââh vuslat!.. Bu derin sezişle ulaştığı estetiği yakından kavramadıkça, o ruhu titreten musikiyi anlamamağa mahkûmuz. Kaldı ki «vuslat»tan sonra «ilk öpüşme» diyor. Yâni şiirin bütün güzelliği içinde her mısraın teker teker güzelliği de yer almıştır. Bu hiç bir zaman, aslâ inkâr edilemez. Binaenaleyh bu lâyemut kudretin ruh verdiği şaheser derin, yüksek ve geniş üç buutlu bir ihata ile hayatımızı kavramıştır. Esasen onun eirizmi de işte bu ilk öpüşmeden geliyor. Çünkü başka yerden gelemez. Yol olmayınca gelebilir mi? Buradaki vuslat kelimesinin ilk hecesi olan «vus» daki âhenge ve o kulak ve ruh okşayan tatlı sese dikkat edilirse, bu «vus» sonra neden «lat» hecesinin geldiği anlaşılır. Çünkü burada büyük şair vuslat demek istiyor. Vuslat demek için de önce vus, sonra lât demek lâzımdır. Önce lât desedi, latvus olurdu ki, o pırıl pırıl mısraın mânası bozulurdu. Şiirin musikisini bir orkestra şefinin sopası gibi idare etmesini bilen kıymetli şairimiz derin bir sezi ve yüksek irfanının geniş görüşüyle, hararetli hissiyatının ebedi sihrini üfleyerk, dünyadaki fâniler arasından yükselerek ölmezler arasına karışmıştır. Çünk «... andırdı ansızın» derken bu ince deyişin, zarif söyleyişin içinde bütün aşkın sırları gizlenmiştir.

Bu berceste mısraın beş kelimesinden her bir kelmesi için beş cilt yazılsa azdır. Gelecek yazılarımda b şiirin diğer mısralarını şerh ve tefsir ederek her b kelimesi üzerinde ayrı ayrı durarak esrarını çözecek tahlil etmeğe çalışacağım.

TAKC

A. U. Ersoy

YAZISIZ

DERİ

Suudi Arabistandaki ceza usulünün bizde de uygulanmasını, bir gazetedeki haberi okuyunca, doğrusu istedim. Hırsız, hangi eliyle mal çaldıysa, o elini keserlermiş. Bugünkü hukuk anlayışı dışında bir ceza. Kendi düşünceme kalırsa idam da bana insanca bir ceza gelmiyor.

Ama şu derileri kesenler var ya... Haberi biliyor musunuz? Yugoslavya'dan yeni gelen yolcu vagonlarının koltuk derilerini bazı yolcular jiletle kesiyorlarmış. İşte o ağır ;öl kanununun uygulanacağı yer. Bu işi yapacakları yakalayacaksın. Ne para cezası, ne hapis, ne de elini keseceksin. Derisini yüzeceksin. Koltuktan ne kadar deri kesmişse suratından o kadar deri yüzüp, koltukta kestiği yere yamayacaksın. Koltuk derisi olsa olsa öküz, manda derisidir.

Bu deriyi kesenlerin suratlarının derisi her halde daha kalındır. Onun için suratlarından deriyi yüzüp koltukta kesilen yere yamamalı. Daha çok dayanır.

O. Enez

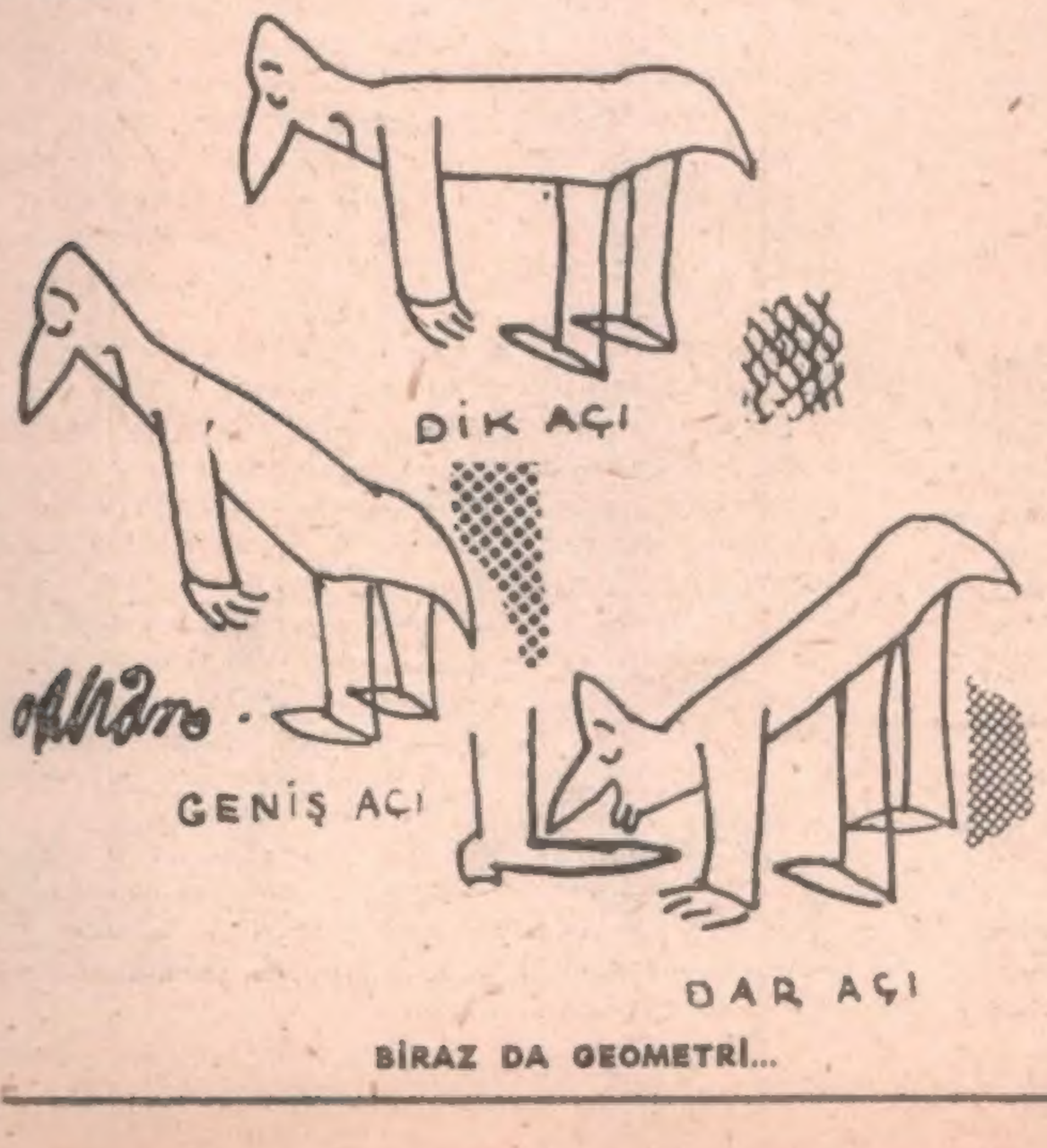

BİRAZ DA GEOMETRİ...

YAPMAYIN BAYIM!

Yiyeceklerin açıkta satılmaması için, benim bildiğim kırk yıldır yazılır, çizilir, söylenir. Daha yaşlılar daha eskisini de bilirler. Yine de her şeyimiz açıktadır. İşte kasap çengelinde asılı, sinek perdesi altındaki etler, sırıtan koyun kelleleri. İşte ciğerciler... Hatta lokanta vitrinleri... Yoğurtlar. Tablalarda satılan simitler, macunlar, tatlılar... İstanbul'da yarım saat gezin, en az yirmi tane açıkta satılan yiyecek görürsünüz.

Birleşmiş Milletler çocuklara yardım fonu tarafından bizim okullara süt tozu gönderilmiş. Bu süt tozları teslim alınırken muayene den doktorumuz şöyle demiş:

— Süt tozlarının naylon ambalâjlı olması lâzımdır. Böyle mukavva kutu ve kâğıt torbayla açık gelen süt tozları gayri sıhhî olabilir. Ben bu süt tozlarının tahlilini isterim.

Rahmetli amcam, olmayacak bir iş yaptım mı,

— De buyur! derdi.

Yenecek ne varsa yüzde yetmişinin açık hava ve toz ambalâjı içinde satıldığı şu İstanbul şehrinin bir doktoru, naylon ambalâjlarda değil de, mukavva kutular, kâğıt torbalar içinde geldi diye süt tozlarını beğenmemiş.

— De buyur!.

İstanbulda her şey açıkta satılır diye, bunlar da mı açıkta gelsin? Yooo... Açıkta gelmesin ama,

— Biz mukavva kutu istemeyiz, ille naylon torba isteriz! deyince, bu süt tozlarını gönderenler,

— Sizin Bey pedrin torbası da naylon mu idi? diye sormazlar mı?

Bizim köyde bu yapılana «iş» değil, «işgüzarlık» derler. İnsanlar böyledir işte, şeftaliyi bulunca,

ç Hani bunun tüyleri? diye sorar, tüyünü de ister.

Üstelik bu süt tozları, Birleşmiş Milletler çocuklara yardım fonundan geliyor... Aman Bayım yapma! Hani bir lâf vardır bizde birisine hıyar vermişler de eğridir diye beğenmemiş!

SPOR

Manş'ı geçen ilk Türk yüzücüsü Murad Güler bir bayan doktorla evlendi. Bu münasebetle gazetecilre şöyle demiş:

— Spor hayatımın büyük başarılarına bundan sonra daha kolayca erişebileceğimi ümid ediyorum.»

Eğer bulaşık, çamaşır yıkama, çocuğa bakmak da spordan sayılıyorsa Murad Güler haklıdır. Biz de spor hayatında onun büyük başarılar kazanacağından ümitliyiz.

YAZISIZ

SEÇME SÖZLER

Açtırma kutuyu söyletme kötüyü

Tel Makinesi

Mavi mürekkeple kırmızı yazılmaz

Dolmakalem

Ne haber Ali

O biçim

Asalet iddiasında bulunanlar kartvizitlerini yaldızlı bastırmalıdır.

Osmanizade Behiç

Sözünüzü aynen size iade ediyorum.

İadeli taahhütlü

İsminiz neydi

Mübeccel

Şecaat arzederken merdi kıpti sirkatini söyler

Kemani Haydar

Dile benden ne dilersin

Dilekçe

Zerdüşt dedi ki

Aptül Vahit Turan

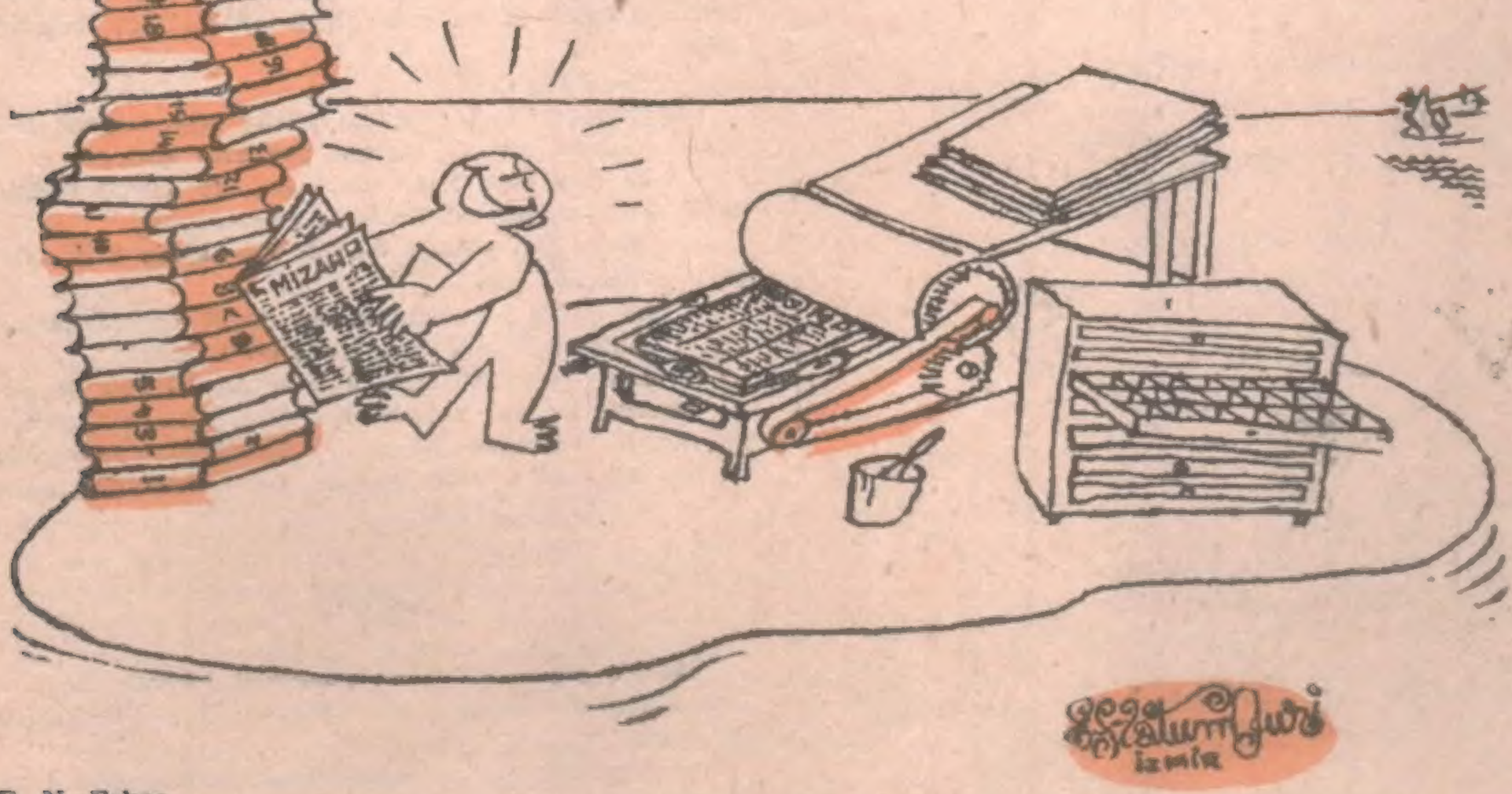

E. N. Erkoç

YAZISIZ

AMERİKADA BİR ŞİRKET, AY'DA ARAZİ SATIYOR «GAZETELER»

NEO ROMANTİZM

S. Yalaz

YAZISIZ

E. Nuri Erko

YAZISIZ

Ah Bahum Sınıfı

Hepimiz okul sıralarından yetiştik. Acı tatlı bir çok hâtıralarımız var. Hababam sınıfı yatılı okullardan birinin herhangi bir sınıfı. Dönekierden, sürgünlerden devşirme bir sınıf... Alfabenin son harflerine düşen bir şube... Etütlerinde şiirli, mânili nâmeler yazılır, masrafı kabartacak kitap isimleriyle dolu mektuplar donatılır, lig maçlarının puanları, averajları hesaplanır, kopya ruleleri hazırlanır harita kalemiyle...

Bütün yatılı okulların sınıflarından farksızdır Hababam sınıfı... Palamut Recep mümessildir. Tulum Hayri, Kalem Şakir, Refüze Ekrem, Hayta, İnek Şaban, Domdom Ali... Sınıfın kalbur üstü elemeleri...

Domdom Ali, en yumuşak sesiyle İnek Şabanı kandırmağa çalışıyordu:

«Bak, Şabancığım, şu altı tane kâğıdı sağ tabanının altına lâstikle tutturacağım değiştir dedikçe sen teker teker çekip alacaksın.

İnek Şaban bir türlü yanaşmıyordu:

«Peki, Maraton Raşit elimde kâğıdı görürse... Kopyayı ben yazmış olacağım. Olmaz!»

«Olmıyacak nesi var. Kâğıdı değiştirip atmak bir saniyelik iş. Sonra karşında kim var? Maraton Raşit değil mi? O mu yakalıyacak seni. Sen Kel Mahmutta kopya yapmış adamsın!»

İnek şaban yumuşar gibi oldu:

«E... Peki... Sonra...»

«Sonrası monrası yok. Sen sıranın dışındaki sağayağını dik tutacaksın. Altına kâğıtlar...

Maraton gelirken basacaksın üstüne. Sen peki, de yenice hazırl»

«Peki, ver!»

Pazarlık bitmişti. Konuşmayı dinliyen Kalem Şakir:

«Ulan, nİeğin tabanının altı bile para ediyor be!» diye söylendi.

Yıkılmaz Hadi, tabiiye kitabını sayfaları yırtıyordu:

«İneğin arka ayakları bir yenice sigarası...» dedi.

Tabiiyedn yazılı yoklama vardı. Baştan başa çalışılacaktı memelilere. Ama Hababam sınıfı daha çok, çalışmadan kazanmanın tek metodu üzerinde kafa patlatıyordu. Bu metod, kopyadan başka ne olabilirdi. Gözünü sevdiğimin kopyası... Ne doktorlar, ne avukatlar, ne mühendisler yetiştirmişti şimdiye kadar. «Gözümden hiçbir şey kaçmaz!» diye sıraların üstünden atlıyarak kopya yakalamağa çalışan Maraton Raşit, bile tabiiyeciliğini kopyaya borçlu değil miydi! Avucunun içine sakladığı küçük kâğıtlardan bitkilerin lâtincelerini çaktırmadan okuması kopyacılıktan başka bir şey miydi sanki!

Şimdi biz de ondan aldığımızı ona satacaktık.

Kimisi kitabı parçalayıp elindeki listeye göre tam sekiz cebine yerleştiriyor, kimi alfabetik ruleler hazırlıyordu. Domdom Ali yepyeni bir usul bulmuştu. Bakalım ne netice vercekti. İnek Şabanın razı etmiş taban büyüklüğündeki kâğıtları lâstikle tutturmuştu pabucunun altına. Yakalanırsa Şaban yaklanacaktı. Tam İneklik bir işti bu.

Tulum Hayrinin on birde kardeşi vardı. Kendinden küçüktü ama becerikli çocuktu. Ona güvendiği için, değil çalışmak, kopya bile hazırlamıyordu.

Sualleri yazınca kâğıdını pencereden dışarı kaydırarak, kardeşi kitabı açıp yazdıktan sonra tekrar pencereden içeri sürecekti.

Herkes harıl harıl hazırlıklarını yaparken Tulum Hayri yanımda albümünü açmış resimlere bakıyordu.

Maraton derse girdiği zaman tam techizat hazırdık. «yazın!» dedi, «Geviş getiren hayvanların hazım cihazı!». yazdık.

«Sual iki... Sual üç... Sual 4...»
«Efendim!» dedik «bu derste yetişmez.»
«İkinci ders de tabiiye... Sual 5...»

Tulum Hayri pencerenin aralığından kâğıdı kardeşine sürdü. Oyalanmak için önündeki kâğıda bir şeyler yazmağa başladı. İnek Şaban sağ ayağını dikmiş, arkasındaki sıradan Domdom Ali okumağa çalışıyordu... Birinci sualin cevabını ben bile görebiliyordum sıramdan.

Maraton Raşit sıraların üstüne fırlamış sekerek dolaşıyordu. Sağına soluna fazla bakınanlarınbaşında dikiliyor. O dikilirken arkasındakiler yapacağını yapıyordu.

Sıradan aşağı atlarken elindeki kalemi düşürdü fakat bir türlü eğilip alamıyordu. Kalemin etrafında dolaşıyor, tam eğilip alacağı sırada bir kâğıt hışırtısı duyuyor, hemen doğruluyordu. Onun bu uyanıklılığı kopya çekmemize hiç de mâni değildi.

Domdom Ali İneğin tabanındaki birinci kâğıdı bitirmiş, ikinciye geçmek istiyordu. Pazarlığ göre İnek sırtına dürtülünce üsttekini çekip alacaktı. Domdom, dürtüyor fakat şaban yere yapıştırdığı tabnını oynatmıyordu bile.

Maraton Raşit, Domdomun kıpırdanmasından şüphelendi:

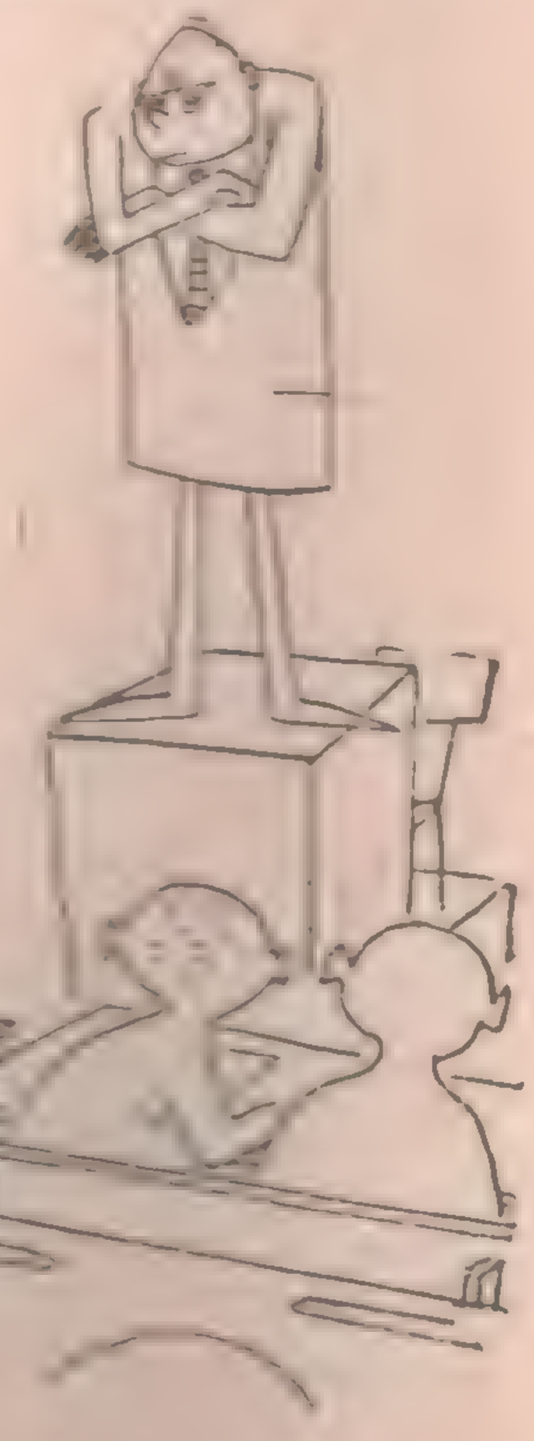

YAZISIZ

...sıradan» dedi «eller Yukarı!» te... tırnağa aradı, bir şey yok.

...sana!» dedi «Ne kıpırdayıp duru...?»

«Düşünüyorum!»

«Baksana Hayriye boş duruyor mu hiç!» Hayri şöyle bir sırıttı:

«Çok kolay sualler efendim»

«Çalışan için kolay...»

«Bak bu efendi tutuldu kaldı...»

Bu konuşma öbür uçtakilerin çok işine yaramıştı. «Kıpırdamayın!» dedi. Gözümden hiç bir şey kaçmaz!»

Maratonuzaklaşınca:

Domdam:

«Ulan değiştirsene kâğıdı. İ çemezsin sigarayı sonra!»

İnek aldırmıyordu. Domdom kızmıştı:

«İnekliğin lüzumu yok, değiştir kâğıdı!»

Şaban eğildi, tam lâstikle tutturulmuş kâğıdı çıkarırken... Maraton:

«Çık sıradan!» diye parmağını uzattı.

«Gel yanıma!»

Sınıfın ortasına çağırıyordu.

Şaban iki adım atmış çakılıp kalmıştı.

«Yürü!»

Sağ ayağını sürttürüp kâğıtları sıraların ortasına atmak istiyordu.

«Yürüsen be!»

Kalem Şakir:

«Ayağına kramp girdi çocuğun» dedi «yürüyemiyor».

Şaban sağ ayağını yerden kesmeden tonal tonal sınıfın ortasına yürüdü. Maraton ikinci emrini de vermişti:

«Eller yukarı!»

Ceplerini teker tekr aradı, yok bir şey... Şabana bir cesaret gelmişti.

«Yok efendim, ben kopya yapmadım!»

«Ya kim yaptı?»

«Bilmiyorum efndim, ben yapmadım!»

«Geç yerine!»

Tehlikenin uzaklaştığını anlıyan Şaban, adımlarını hesapsız atınca tabanındaki kâğıtlar göründü.

Maraton Raşit:

«Gözümden hiç bir şey kaçmaz» dedi «ver şu kâğıtları...»

Tabanından kopyaları almış kâğıdına kalemle koskocaman bir de sıfır kondurmuştu.

İkinci aksilik te tulum Hayri de oldu. kâğıtlar toplanıyordu artık. Maraton ikinci dersin ortasına doğru çekip çekip alıyordu elimizden.

Tulum Hayri kardeşinden kâğıt bekliyordu, aradan bir saatten fazla zaman geçtiği halde alamıyordu. Cam daha yeni boyandığı için arkasını göremiyorduk. Ama bir aralık dışarda Kel Mahmudun sesini duyduk. Herhalde camın dibindeki çocukları koğalamış, belki de yakalamış olacaktı.

Maraton en geriye kalan Tulum'un kâğıdını da çekip aldı. Hayri: «Efendim o değil!...» diye atıldı ellerine.

Tulum, bütün ders oyalanmak için abur cubur şeyler yazmıştı kâğıdına. Maraton:

«Neden bu değilmiş. Üstünde tabiiye yoklaması yazıyor. Adı, Hayri... numarası 248... Sınıfı... Tamam güzel güzel de yazmışsın...»

«Değil efendim. Yoklama kâğıdı değil o... Ben şey yazmıştım!»

Maraton şüphelenmişti. Yeni harfleri zor okurdu. Refüzeyi kaldırdı:

«Oku!» dedi «Şu kâğıdı!»

Tulum, Refüzenin üzerine de atıldı.

«Ver onu bana!»

Refüze işi anlamıştı. Tuluma bir işaret çaktı:

«Sen merak etme!» demek istiyordu. Tulum yatıştı, yerine geçti.

Refüze başladı okumağa:

«Sual bir... Geviş getiren hayvanların tek midesi yoktur. Mideleri dört bölmedir. ırkbayır, şirden...»

Maraton:

«Atıyorsun!» dedi «Kâğıtta öyle bir şey yok... Ver şunu bana!»

Aldı kekeliyerek okumağa başladı:

«Memeli hayvanlar, bilhassa yaz ayların da çayıra çıkarlar. Kibarların dilinde bu çayırın adı sayfiyedir...»

Maraton söylenmeğe başladı:

«Nedir bu... yoklama kâğıdımı... Ne terbiyesizlik bu...»

Tulum:

«Söyledim efendim, yoklama kâğıdı değil dedim, dinlemediniz!» Maraton okumaktan da kendini alamıyordu:

«Memeli hayvanlar bilhassa yazın dağda dolaşmaktan, denizden gölden çok hoşlanırlar... Memlilerin en hantallarına manda, en körpelerine de kuzu denir. Ceylânlar, ahûlar pek rağbette olanlarıdır.

Memelileri bir tek isimle ifade etmek icap ederse «inek»ten daha manalı bir kelime bulamayız.

İneklerin bir de kırım cinsi vardır ki bizim Şaban bunun en tipik bir örneğidir.»

Buraya gelince artık Hababam sınıfı kendini tutamadı. eTpine tepine gülmeğe başladık. O kadar kendimizden geçmiştik ki Kel Mahmut bile sınıfı boş sanmış harita sopasiyle aşağıdan «tak... tak!...» vurmağa başlamıştı.

Maraton okumayı kesmişti. Şaban köpürmüş:

«Şikâyetçiyim Hayriden!» diye bağırıyordu.

Sınıf boş olsa bu kadar gürültü olmazdı. Kel Mahmut nefes nefese daldı sınıfa... Maraton Raşiti kürsüde ayakta görünce şaşırdı:

«Pardon!» diye çekilecekti ki...

İnek Şaban:

«Şikâyetçiyib!» diye bağırdı arkasından İş büsbütün karışmıştı.: «İnek demiş yoklama kâğıdına... Şikâyetçiyim!»

Maraton, kâğıdı da Tulumu da, İnek Şabanı da eKl Mahmuda teslim etmek zorunda kaldı. Hababam sınıfı gene de yatışmadı.

STEPNE

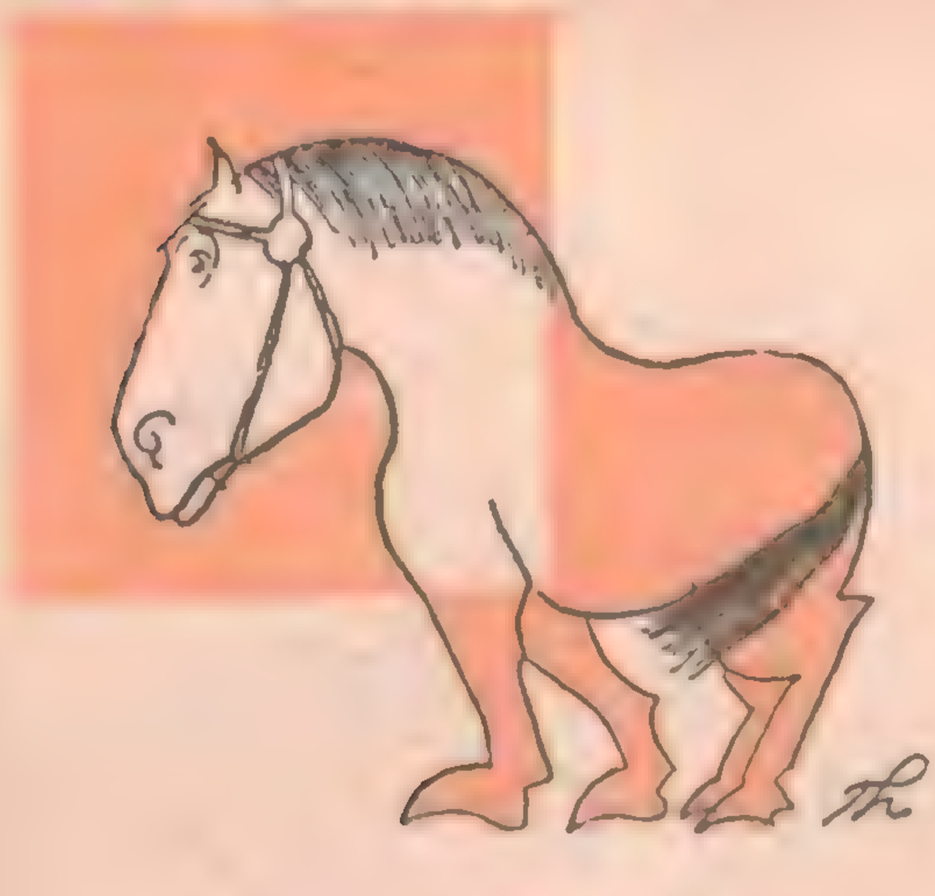

KIR ATA NE OLDU?

Çeviren : O.A.K.

Bir çiftlikte yaşayan Charles ismindeki kır at• bir sabah sahibi tarafından nallanmak üzere şehre götürülüyordu. Aynı çiftlikte, mutfağın yanından ayrılmayan, çöp tenekesinden dökülenleri ayırt etmeden atıştıran geveze bir ördek vardı. Adı Eva idi. Çiftlik hayvanları ona «Bir kulaklı, iki ağızlı» derlerdi. Eva, atın sahibinin yedeğinde şehre gittiğini görünce ilk rastladığı tavuğa:

— Biliyor musun dedi, Charles'ı şehire kesmeğe götürüyorlar. Zavallı Charles o bir kahramandır. Şehit edecekler onu... Eyvah! Bizim yaşamamız için kendini feda ediyor.

Hassas tavuk:

— Dünyanın en büyük atı idi... diye gıdakladı.

Aptal bir kaz:

— Şu gidişe bakın. Ne kadar asil, fakat hazin bir hali var diye ilâve etti.

Biraz şüpheci bir öküz:

— Bana her zamanki Charles gibi görünüyor. Havale kapılmayalım çocuklar, dedi.

— Fevkalâde bir attı, diye bağırdı budala bir koyun.

Bir keçi sordu:

— Ne yapmıştı zavallı?

Bu suali beklemeyen palavracı Eva, muhayyilesine müracaatla cevap verdi:

— Kasap... Kasaplar... Eğer Charles kendini feda etmese idi, uyurken hepimizi boğazlayacaklardı.

— Fakat ben mehtapsız gecelerde küçük bir ateşböceğini bile görebilmeme rağmen ortalıkta hiçbir kasap görmüyorum. Çalılıklarda dolaşan ufak bir fareyi bile işitebilmeme rağmen hiç de bıçak şıkırtısı duymuyorum, diye itiraz etti bir çatı baykuşu.

Eva ağlamaklı bir sesle:

— Bizim için kendini feda eden Charles için bir âbide dikmeliyiz, diye vakladı.

Akıllı baykuş, gerçekçi öküz ve imansız keçiden gayrisi Eva'nın peşinden bir âbide yapmağa giriştiler.

Ancak bir zaman sonra müthiş bir şey oldu. Çiftliğin kapısından çiftçi ve pırıl pırıl yeni nalları ile Charles göründüler. Muhayyilelerinin bu acı aldanışı ile öfkelenen hayvanların Charles'ı taş ve çamur yağmuruna tutmaları hiçtendi. Efendisi ile oluşu büyük talihti ve onu böyle bir tehlikedn kurtardı.

Ortada hınç alacak bir şey bulamayan çiftlik hayvanları tavuk ve budala kazın sayesinde Eva'yı hatırladılar. Bir kulaklı, iki ağızlı Eva biraz sonra tüyleri yolunmuş, cascavlak ortada kalmıştı.

Alınacak ders: Bir şeyi ya tam ve doğru olarak bilmeli veyahut da onu kendi haline bırakmalı. Başkası için düşündüğünüz sizin başınıza gelebilir.

S. Yalaz

KAPLUMBAĞA İLE TAVŞAN

Vaktiyle, akıllı, genç bir kaplumbağa eski bir kitapta bir kaplumbağanın bir tavşanı geçtiğini okudu. Bunun üzerine, sayısız kitap karıştırdıysa da, hiçbirinde kaplumbağayı geçmiş herhangi bir tavşana ait bilgi görmedi. Bu yüzdendir ki, akıllı, genç kaplumbağa, gayet tabii olarak, tavşandan daha hızlı koşabileceği sonucuna vardı. Kendisiyle yarışacak bir tavşan aramakta gecikmedi. Bu arama yolculuğu sırasında kendisiyle yarışmaya hazır yüzlerce hayvanla karşılaştı. Fakat, kendilerine tavşan kadar hızlı koşup koşamadıklarını sorduğu vakit bütün bu hayvanlar, hep hayır cevabını veriyorlardı. «O halde vaktimi sizinle kaybetmekte mâna yok» diyen kaplumbağa, bir tavşan aramağa devam etti.

Bir kaç gün sonra, kaplumbağa nihayet bir tavşana rastlayıp, kendisini yarışa dâvet etti. «Peki ama, dedi, tavşan, sen bacak diye bu seninkileri mi kullanacaksın?» «Sen onun için üzülme» diye cevap veren kaplumbağa, Şunu hele bir oku bakalım!» dedi. Ve tavşana, içinde, en hızlı koşanlar hedefe her zaman birinci olarak varmazlar, diye yazılı olan eski kitabı uzattı. «Saçma» dedi tavşan, «Sen 20 metreyi yarım saatte bile alamazsın, halbuki ben bir, iki saniye içinde koşarım 20 metreyi..»

«Çok güzel, dedi kaplumbağa, görelim seni bakalım.» Bütün diğer hayvanların seyirci olarak toplandığı bir yerde yirmi metrelik koşu hazırlandı. Tavşanla kaplumbağa yerlerini aldılar ve bir köpeğin start işaretini vermesiyle yarış başladı.

Tavşan hedefe vardığı sırada kaplumbağa aşağı yukarı bir santimin dörtte üçü kadar bir yer koşabilmiş durumdaydı.

Alınacak ders: Her zaman papaz pilâv yemez.

Gözetleme Odası

TERCÜME HİKÂYE

ÇEVİREN TAKOZ

Bay Müggel:

— Öndeki büyük oda kiralıktır. İşte o kadar! diye kelimelerin üzerine şiddetle basarak kestirip attı. Uzun yıllar boyunca aynı yastıkta onunla birlikte saç ağartmış olan karısı artık verilen karardan hiç bir suretle dönüş olmadığını, onun dediğinin dedik çaldığının düdük olduğunu bunca tecrübelerile öğrenmiş bulunuyordu.

Ah! şu korkunç «işte o kadar!» sözü zavallı kadıncağıza, içleli bayan Agnese şimdiye kadar ne azaplara, ıstıraplara ve işkencelere mal olmuştu; yalnız bayan Agnesin sık sık itiraf ettiğine göre bu müthiş söz yirmi yıl gibi bir zaman içinde taşra şehirlerinden X. teki bir ceza deposunun işlettiği esnada onun muazzam bir servet sahibi olmasına yardım etmiş veya âmil olmuştu. Ve şimdi 55 yaşında olduğu hâde bu muazzam servete dayanarak şimdiki bü yük şehre yerleşmiş bulunuyordu. Eski itiyadına sadık kalarak kendi kendine yüksek sesle şöyle konuştu:

«Tam üç yıldır bu evler denizinde yaşamaktayız, böyle olduğu halde hâlâ Hedwigi kocaya veremedik! böyle büyük bir şehirde yüksek sosyete içine karışmış nice nice dolandırıcılar, sahtekârlar ne servet ne zengin çeyiz avcıları bulunmaktadır, bunun için çok dikkatli olmak gerek! Bu oda, kiraya verilecek ve benim gözetleme odam olacak. Evet, evet, evet!»

Şapkasını ve bastonunu aldı, «ihtiyar hayat arkadaşının yanaklarını zarif bir hareketle okşadı. «işte o kadar!» sonra çıkıp gitti.

Bayan Müggel hemn Hedwigin odasına koştu. Yarı endişeli yarı neşeli:

— İşte o kadar! bir oda kiraya verilecek, Hedwig! dedi. ne buluş yarabbim! Delikanlılar, yani seninle evlenebilecek genç adamlar için bir gözetleme odası!

Hedwig sevinçli bir sesle.:

— Bu hiç te fena bir buluş değil, anneciğim, dedi. Çünkü burayı kiralıyacak olan genç beni sevebilir, benimle evlenmek istiyebilir. Ben bundan bilhassa memnunum, anneciğim. Biliyorsun, ne kadar az tanıdığımız var bu şehirde, hayatımızda hiçbir yenilik yok, günlerimiz o kadar birbirine benziyor ki! Bu surette hayatımız birazcık olsun canlanır. Bu şehirde tanıdığım, o da sadece uzaktan uzağa tanıdığım bir genç var. Bayan Müggel:

— Bir genç mi var, dedin?

— Evet! bir genç! tramvayda beni çok güç durumdan kurtaran bir genç; para çantamı evde unuttuğum için bilet parasını ödeyemiyecek hale düşmüştüm. Bilet paramı çok nazik bir surette vermek suretile beni büyük bir mahcubiyetten kurtarmıştı. Fakat onunla bir türlü tanışmak imkânını bulamadım.

— Onu hiç görmedin mi bir daha?

— Hayır - maalesef!

Diye Hedwig derin derin içini çekti.

— Neler de işitiyorum, ne kötü çocuksun sen, Hedwig! «Maalesef» ve bir de bir hıçkırık, yahut ah ediş! İnsan hiç annesine bahsetmez mi bundan?

— Neye yarar ki anneciğim! Onu bir kere daha görebileceğimi kim temin edebilir? O kadar hoş bir beydi ki. Uzun bir boyu, sarı saçları, incecik bıyıkları vardı, koyu mavi gözleri iyilik, sıcaklıkla dolu idi. Bir kerecik olsun rastlasaydım ona. Onbeş kuruş bilet parasını geri vermek için! O zaman ben tramvaydan ininceye kadar o ortadan kayboluştu bile.

Bayan Müggel:

— Eğer talih onun onbeş kuruşunu tekrar ona vermek isterse yine o beyi senin karşına çıkaracaktır günün birinde; bunları söyledikten sonra biricik kızını büyük bir sevgiyle öptü.

Tramvay hâdisesinden sonra yabancı genç kızı uzaktan uzağa eve kadar takip etmişti. Genç adam ertesi gün aynı evin önünde gözükmüş, kapıyı çalmış ve kapıcı ona kimi istediğini sorunca:

— Diş doktorunu! cevabını vermişti. Hole girince duvardaki levhada evdeki bütün kiracıların listesini şöyle bir gözden geçirmişti. Burada bir çok adlar okumuş, fakat bu güzel kızın bu ailelerden hangisine ait olduğunu bir türlü kestirememişti. İçini çekerek diş doktorunun salonuna girivermişti. Belki güzel bir tesadüf onları buracıkta karşı karşıya getirebilirdi. Doktor onun dişlerini muayene etmiş ve hayretle:

— Nerenizden rahatsızsınız siz Allahaşkına? diye sormak zorunda kalmıştı. Bütün dişleriniz maşallah sapasağlam görünüyor.

Genç adam geceleri kendisine uvku uyutmadığını söyleyerek sağlam dişlerinden birine iftira etmek zorunda kaldı. Diş doktoru başını sallamış ve yarın bir kere daha gelip görünmesini söylemişti.

Genç adam tam bir hafta ardı arkasıya diş doktoruna gitmiş ve her muayenede de müthiş acılar çekmişti; fakat o bunlara kahramanca dayanmıştı, çünkü ancak bu suretle merdivenlerden inip çıkarken güzel alacaklısına rastlayabilmek ümidini taşıyordu. Fakat bütün emekler boşa gitmişti. Kapıcıya veya evde oturanlardan herhangi birine kız hakkında herhangi bir şey sormak hiç de münasebet almayacaktı. Nasıl sorabilirdi ki? Meselâ, bu evde oturan o iri ve güzel gözlü sarışın kız kimdir mi diyecekti? Adı nedir mi diyecekti? Hayır, hayır. Bu olamazdı.

Genç adam her akşam olduğu gibi bu akşam da lokantada dostu Hugo Rechtner'le birlikte yemek yiyordu. Dalgın bakışlar birdenbire «Yeni Gazete» deki bir ilâna takıldı. «Şâhâne bir surette döşenmiş mobilyalı, caddeye bakan bir oda kiralıktır.» Bunun altında caddenin, sokağın ve evin açık adresi ve evin numarası yazılıyordu. Bu ev onun meçhul sevgilisinin ve diş doktorunun oturmakta olduğu evdi. Genç adamın göğsü sevinçle inip kalkmağa başladı. Artık bundan sonra diş diktorunun işkenceler dolu odasına uğramak ihtiyacını duymayacaktı. Arkadaşına döndü:

— Hugo, dedi, söyle bana doğrusunu, ben kendimi kibar insanlardan sayabilir miyim?

— Elbette aziz Walter! Hiç şüphen olmasın. Mühendis Walter Lancke iyi aileden ve salon adamı olarak kabul edilebilir.

— Salon adamı ha! Ah keşke salon adamı olacağıma para adamı, altın babası olsaydım!

— Paraya ihtiyacın var mı, Walter?

Utanmayı filân bir yana bırak! Gerçi benim de param yok ama, burada zengin bir amcam var ki her zaman onu kafese koyabilirim. Walter:

— Hayır, hayır! Teşekkür, diye cevap verdi ve [illegible] planlarını Hugo'dan gizlemeğe bilhassa dikkat etti.

Hemen ertesi gün Müggel gillerin birinci kattaki ikametgâhlarına damladı. Kapının zilini çaldı ve bizzat odayı kiraya veren zatla karşılaştı ve onun tarafından kiralık odaya götürüldü. Müggel Baba:

— Bu odanın aylık kira bedeli 120 marktır, dedi.

Lancke bu pahalılıktan ürkmüştü. Oda son derece zengin mobilyalarla döşenmişti. Fakat kira bedeli hemen hemen emsalinden bir misli fazlaydı. Her ay bu parayı kumara koymak acaba akıl kârı mıydı? Kimbilir, meçhul güzel kız belki de çoktan bu evden ayrılıp gitmişti. Düşünceye daldı. Müggel Baba:

— Efendim, dedi, size ancak beş dakika müsaade veriyorum, düşünüp taşınıp karar vermeniz için!

Lancke bir müddet ona hayretle baktı. Sonra koltuğa oturdu, fakat oturmasiyle bir çığlık atarak yerinden fırlaması bir oldu: Duvarda yağlıboya bir resim görmüştü; bu meçhul güzel kızın portresi idi. Müggel tekrar içeri girdiği zaman mukavele imzalanmıştı. Lancke gelecek ayın ilk günü tuttuğu odaya taşınacaktı. Müggel Baba memnun, oturma odasına döndü:

— Delikanlı hoşuma gidiyor, dedi, sempatik bir çocuğa benziyor, müsrif değil, zengine de benziyor, hem de yakışıklı bir çocuk! Müsrif olmadığını şundan anladım ki her ay 120 markı tehlikeye atabilmek ve karar verebilmek için epeyce düşünmek zorunda kaldı.

Bayan Müggel:

— Ne dedin? Ne dedin? Yüz yirmi mark mı dedin? diye hayretle bağırdı.

Müggel Baba:

— Evet, bu çok bir paradır, hem de haddinden fazladır, demek istiyorsun, sevgili Auguste, evet dediğin doğru, ama buna mecburdum: Benim bu suretle öğrenmek istediğim, gelen kiracının zengin olup olmadığını anlamaktır. Eğer delikanlı bu fâhiş kira bedelini ödemekten çekinmezse servet sahibi demektir. Bir izdivaç ancak her iki tarafın iki türlü teminat altında bulunmasiyle mümkündür: Para ve aşk! Bunlar ne kadar çok olursa evlilik hayatı o kadar garantili olur. Delikanlı yakında benim gözetleme odama giriyor. Onu inceden inceye tetkik edeceğim. Bayan Müggel:

— Fakat, babamız, bu iyi... diye söze başlayacak oldu, fakat Müggel Baba onun sözünü kesti:

— Bu iyi bir şey değil demek istiyorsun, fakat bu işte ben tamamiyle haklıyım: Ben Hedwig için odayı kiralayan her delikanlıyı her şeyden önce servetimin düşmanı sayarım. Savaştaymışız gibi daima savaşa hazır olmalıyız. Madem ki benim biricik kızımın saadeti bahis konusudur, kimsenin bu hususta beni rahatsız etmesini istemem. Gözetleme odasındaki delikanlı son derece dikkatle göz hapsine alınacaktır. İşte o kadar!

Dr. Rechtner'in sayesinde şimdi Lancke para içinde yüzüyordu. Tam kararlaştırılaan günde Müggel Babanın odasına yerleşmek üzer apartmana gitti. Hedwig'le karşılaşma sahnesi çok enteresan oldu, Allahtan Müggel Baba evde değildi. Hedwig, onunla karşılaşır karşılaşmaz hemen gülerek bilet parasını uzativermisti.

Bay Müggel, sahiden de kiracısını tıpkı bir polis hafiyesinin şüpheli bir kimseyi takip ettiği gibi göz altında bulunduruyordu. Lancke'nin ne zaman eve gelip ne zaman yatağa girdiğini, uyurken horlayıp horlamadığını ve ne zaman yataktan kalktığını hep biliyordu; daha yakından iç yüzünü öğrenmek için de karısına her gün onu dâvet ettiriyordu. Bay Müggel çoğu zaman mühendis Lancke ile dama ve satranç oynuyordu. Bu arada mahsustan sinirlenerek, sinirli hareketler yaparak onu da sinirlendirip kızdırarak çileden çıkarmak suretiyle onun psikolojisi hakkında daha derin bilgi edinmek istiyor, fakat mühendis bütün bu sinir harbini şaşılacak bir serin kanlılıkla karşılıyor ve nezaketinden terbiyesinden hiçbir şey kaybetmiyordu. Onun bu hali ihtiyar adamın çok hoşuna gidiyordu. Bu sefer her üçünü birden göz hapsine almıştı. Lancke'yi Agnesi ve Hedwigi! Aradan bir müddet geçtikten sonra bir öğle yemeğinde:

— Hedwig! dedi, bu Lancke hem benim, hem annenin, hem de senin hoşuna gidiyor, ha, ne dersin!

Hedwig pancar gibi kızardı.

Bir müddet sonra Müggel Baba tekrar söze başladı:

— Senin ne söylemek istediğini biliyorum Hedwig, dedi, sen de onun hoşuna gidiyorsun! Bunu yediğim ekmek gibi biliyorum. Bana öyle geliyor ki bu Lancke senin kocan olacak. İşte o kadar!

Anne ile kız Müggel Babanın boynuna

atıldılar. Müggel Baba biraz sustuktan sonra:

— Evet, gözetleme odası vazifesini yapmıştır, dedi. Şimdi iyice biliyoruz ki karşımızda mükemmel, becerikli ve sağlam karakterli bir insan vardır. Aldığım malûmata göre, kendisi aynı zamanda iyi bir aileden dir. Yalnız ana baba tarafından pek varlıklı değil! Delikanlı düzgün ve düzenli bir hayat sürmektedir. Önünde parlak bir gelecek vardır ve yine aldığım malûmata göre...

Bu esnada hizmetçi kız içeri girdi ve bay Lanckeinin geldiğini haber verdi Sakın bu mesut bir kutlama merasimi olmasın! Dört mesut insan bir arada...

Müggel Baba en sonra baklayı ağzından çıkardı:

— Bu akşam kendi aramızda bir nişan merasimi yapacağız, dedi, hem de gözetleme odasında. Yalnız bu nişan merasimine müsaadenizle bir kişi daha çağıracağım ki o da benim için çok aziz bir varlıktır. Bir sürpriz!

Akşama doğru dört bahtiyar insan gözetleme odasında bir araya geldiği zaman kapı çalındı ve kapıda Müggel Babanın yeğeni Dr. Hugo Rechtner gözüktü. Meseleyi öğrenince parmağiyle arkadaşını tehdit ederek:

— Seni gidi sır küpü, seni, dedi. Hele sabret biraz, bak seni nasıl cezalandıracağım.

Müggel ailesi iki gencin arkadaşı olduğunu anlayınca şaşırıp kaldılar.

Müggel ana bu esnada mutfaktaki işini bitirmek için acele sıvıştı, gelinle güvey de kimbilir neler konuşmak üzere odadan çıkıp karşı odaya girdi. Pek iyi bilmiyorum ama belki de konuşulacak önemli şeyleri vardı. Müggel amca fırsatı ganimet bilerek hemencecik gözetleme odasının esrarını yeğenine yetiştirmek istedi. Baştan itibaren bütün olanları anlatarak Lancke'nin gayet namusluca ve düzgün bir hayat sürdüğünden bahsetti ve ilk gençliğindenberi amcasının kesesini yağma edip durmuş olan aziz yeğeni Dr. Hugo Rechtner'in de ona benzemesini en kadar temenni ettiğini söz arasında ve şakadan söyleyiverdi. Bunu kendisini azarlamak için değil, sadece Lancke'yi örnek olarak kabul etmesini istediğinden söyleyivermişti.

Dr. Rechtner gülmemek için dudaklarını ısırdı; Lancke'nin para ihtiyacını karşılamak üzere amcasının kesesinden çektiği para hayli önemliydi. Fakat Müggel Baba damadının maddi imkânlarının çokluğundan ve servetinden dem vurmağa başlayınca Dr. Rechtner en sonra amcasına Lancke'nin geleceğinin pek parlak olduğundan tamamivle emin olduğunu, fakat şimdiki maddi durumuna ve servet bahsine gelince bunu hiç de onun bildiğine uymadığını anlatmak için kemküm etmeğ başlayınca Müggel amca:

— Ama geleceği pek parlak oğlanın! dedi.

— Evet, buna diyeceğim yok, fakat maddi imkânlar bahsine gelince...

— Peki, şu 120 mark kira bedeline ne dersin?

— O 120 marklık kirayı sen bizzat ödedin sevgili amcacığım!

— Nasıl olur bu?

— Dosdoğru olur. Şimdi sana işin aslını astarını anlatayım amcacığım. Bunu isteverek ve serin kanlılıkla yapıyorum. Çünkü bundan sonra sizin Walter hakkında kötü bir fikre sahip olarak onu damatlıktan reddedeceğiniz aklımızdan geçmeyecektir. Yâni Walter'in odasının kirasını vermesi için ben durmaksızın senden borç aldım.

Müggel Baba bir müddet düşündü ve:

— Fakat Lancke'nin bugün hatırı sayılır bir serveti vardır, dedi.

— Hayır, yoktur, diyorum, size amcacığım! Müggel amca:

— Hugo, dive bağırdı, şimdi sana iddianın aksini ispat edeceğim.

Masasının gözünden bir mektup çıkardı ve yüksek sesle ona şunları okudu:

«Alman Devlet Bankasına

Berlin

Sizde bulunan paramdan 200.000 mark, yâni ikiyüz bin markı mühendis Walter'in emrine veriniz.

Berlin, 15 temmuz 1950

August Müggel.»

Nasıl şimdi inandın mı? Şimdi senden bu sırrı saklamanı istiyorum. Anladın mı? Lancke zengindir, servet sahibidir, işte o kadar!

Akşamleyin nişan merasimi kutlanırken Müggel Baba ötekilerle uzun uzun kadeh tokuşturduktan sonra şu sözleri söyledi:

— Gözetleme odası vazifesini yapmıştır. İşte o kadar!

O. Aral

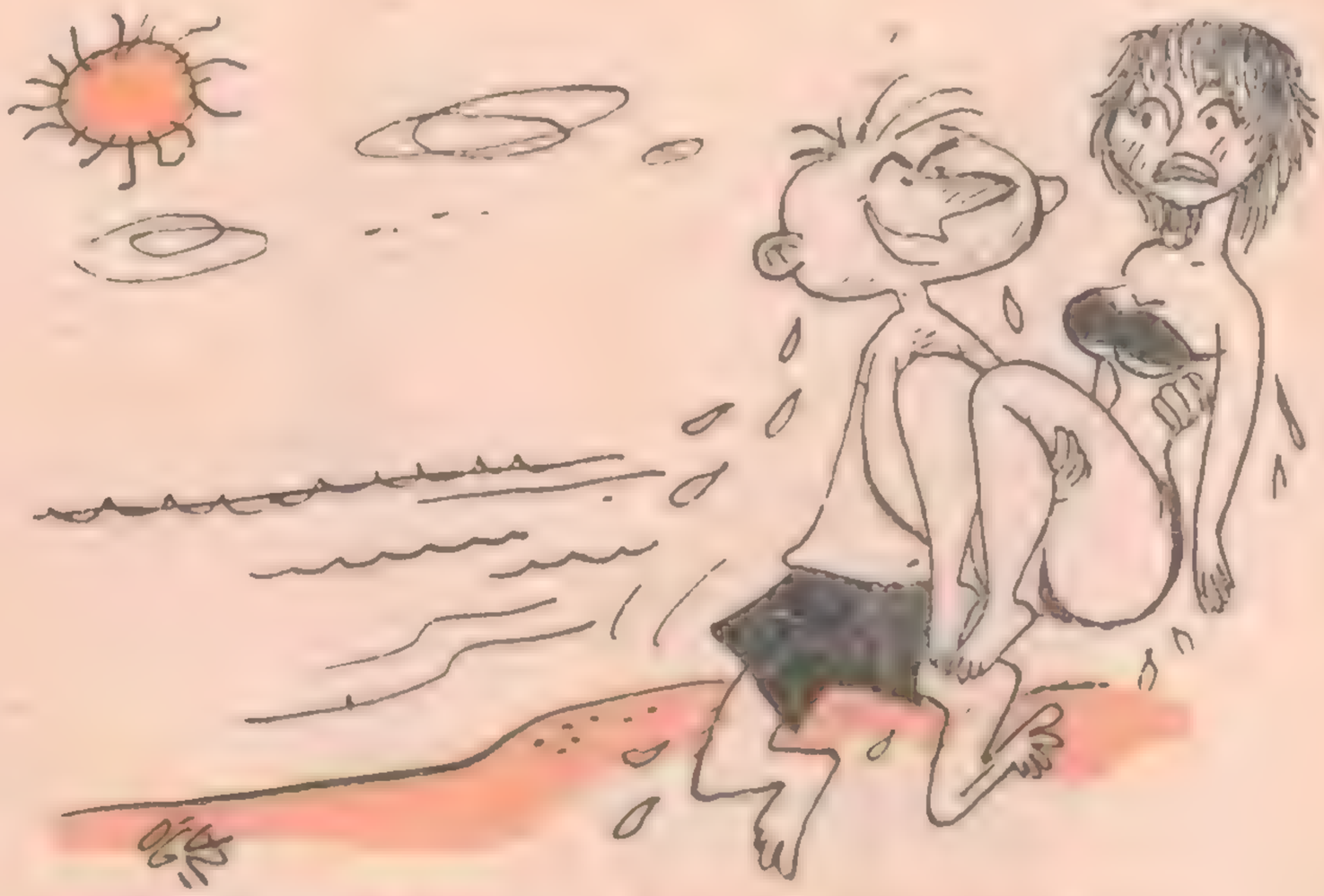

— OOO! BU SENE BIRAZ TOPLANMIŞSINIZ MAŞALLAH!

NEDEN OLMAZMIŞ

Toto azimli ve kararlı bir halde:

— Babacığım, dedi, ben evlenmek istiyorum!

Babası:

— Sen deli mi oldun oğlum, dedi, hele biraz sabret, bütün dişlerin çıksın! Daha ağzındakiler süt dişleri! Eee! söyle bakalım, kimnle evlenmek istiyor - sun?

Toto:

— Büyük annemle! diye cevap verdi!

— Hiç bu görülmüş şey mi, benim ton ton çocu - ğum! Hele, bir düşün bakalım! Evlenmek istediğin benim annemdir.

— Peki, neden olmuyormuş? Sen benim annemle evlendin ya!

Nehar Tüblek

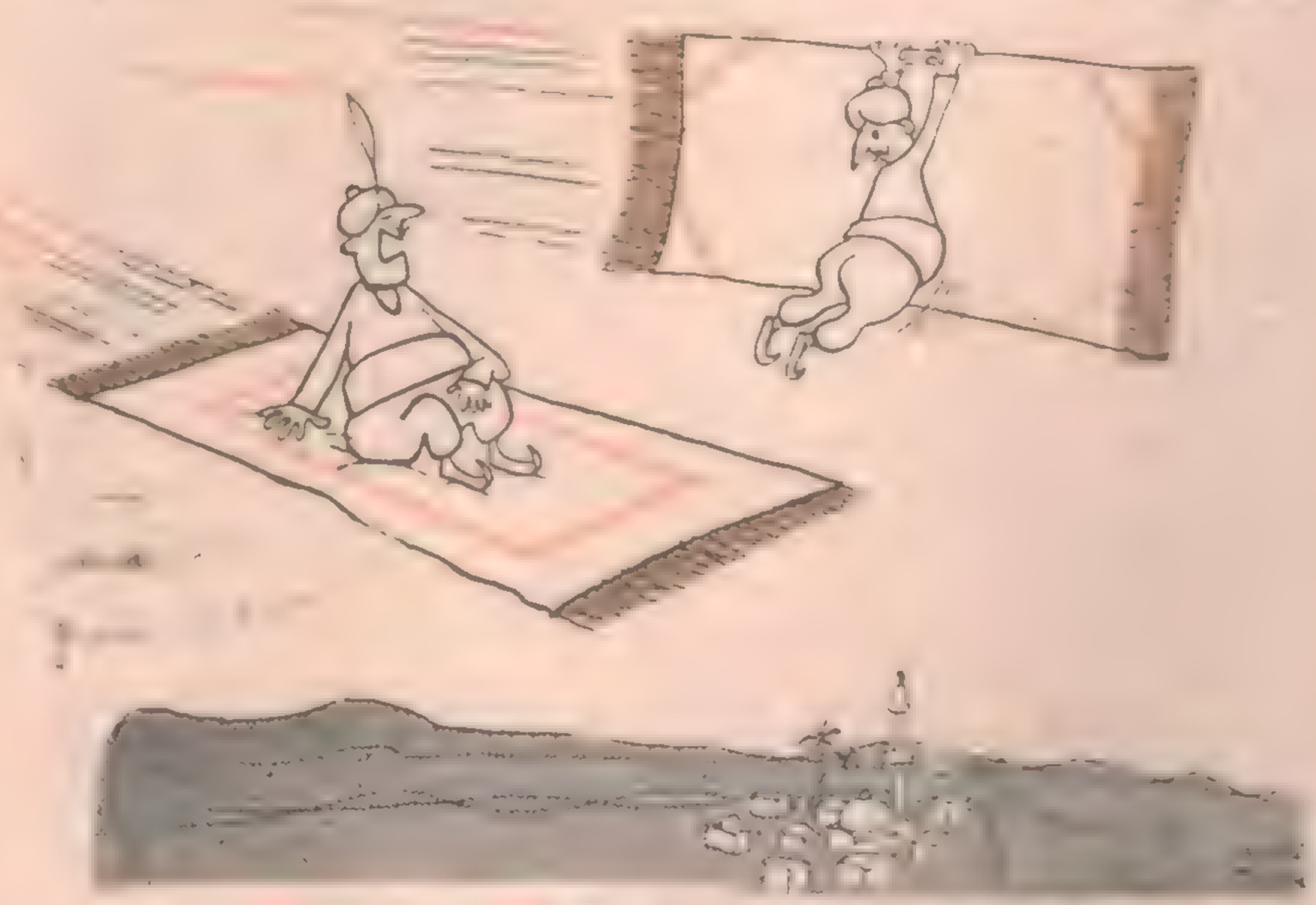

— BEN SANA DUVAR HALISIYLA UÇMA DEMEDİM Mİ?

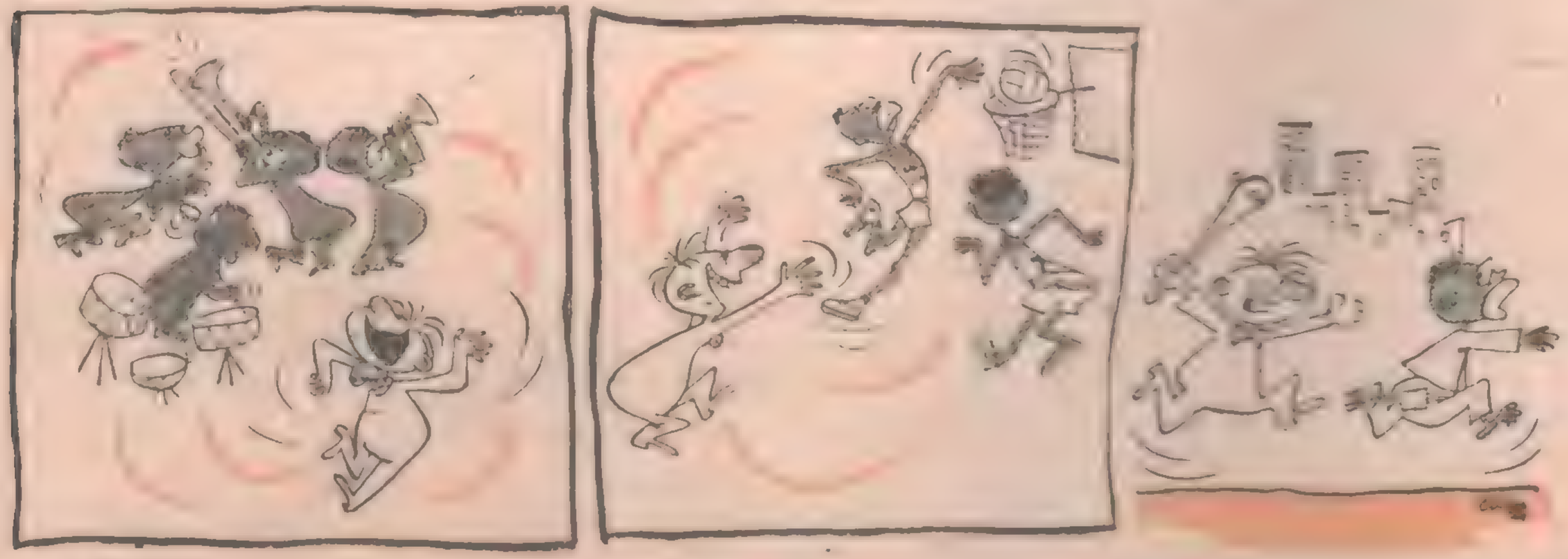

YAZISIZ

O. Aral

SALBLİ FACİASINDAN SONRA :

S. Yalaz

— EFENDİM, VALİ İMAR YILINDAYIZ DEMİŞ. NE OLUR NE OLMAZ ŞU AĞAÇLI YOLDA BİR DAHA GEZELİM DEDİK!...

BİR LOKANTA HİKÂYESİ

Bir müşteri hiç tatmaksızın garsonun getirmiş olduğu yemeği tam üç kere geri çevirmişti, sebep te yemeğin yeter derecede sıcak olmayışı idi.

Garsonun en sonra kafası kızmıştı:

— Efendim, dedi, yemeğin sıcak olmadığını tatmadan nasıl anlıyorsunuz? Benim anlayamadığım şey bu! Müşteri:

— Hâ, o mu? Çok basit: Sizin başparmağınız yemeğin içinde bulundukça sıcak olduğuna ihtimal verilebilir mi?

AKŞAMCI

Doktor akşamcılardan bir hastasına:

— Dostum, dedi, siz haddinden fazla içki içiyorsunuz, bu gidişle ihtiyarlamadan gideceksiniz!

— Doktor bey! Benim erkek kardeşim sütten başka bir şey içmediği halde benim kadar da yaşamadı.

— Ya! Öyle mi? Kaç yaşında öldü?

— Beş haftalıkken!

Ş. Dinçağ

YAZISIZ

T. Selçuk

YAZISIZ

Karımı Nasıl Kaçırdım

Eğer bu vak'a 16 ncı asırda geçmiş olsaydı, buraya yazmak laubaliliğini göstermezdim.

Öyle ya bu gibi hâdiseler o zamanlar fırından ekmek alır gibi tabii sayılırdı.

Ama şimdi yirminci asırda, herkesin kravat takıp «supang le» yediği devirde!...

Olmaz, olmaz ama oldu bir kere anlatayım da dinleyin.

Efendim ben karımı severek aldım. O da beni sevdi. Geceleri benim horlamam, onun da uykusunun pek hafif olması hariç, karımla iyi anlaşıyor - duk. «Gene de öyleyiz ya!»

Neyse uzatmıyalım, bir gün karımı hem biraz dinlensin, hem de anasını ve babasını görsün diye memleketine gönderdim. Buraya uzak bir mem leket değil ama ne de olsa gurbet.

Karımı güzelce kendi elimle oraya götürüp annesine ve babasına teslim ettikten sonra, kemali ciddiyetle döndüm. Aradan karımın kalması lâzım gelen bir hafta geçti. Bende onu karşılamak için gara gittim. Treni süpüren kadınlar gelinceye kadar karımı trende aradım yoktu, yani gelmemişti. Olur mu ya? eh belki bir mazereti olabilirdi. Evet haklıydı ama o değil ben. Ertesi gün gelen bir mektup her şeyi aydınlattı. Hem de yüz mumluk bir ampul gibi.

Mektupta annesinin onu göndermediği yazılıydı, sebebi de belli değil.

Ben sebebi belli belli olmıyan şeylere pek itimat etmiyen bir adam olduğum için derhal hareket ettim. Yolda fena halde bozulmuş olduğumu için trenin durduğu her istasyonda, elma, şeftali, armut satan çocuklardan hıncımı alıyor durmadan obur obur yiyordum. Karımın memleketinde midem müthiş ağrıyarak indim.

Kimse geldiğimi bilmiyordu. Doğru eve gittim. Fakat evde tek canlı mahluk yoktu. Her halde yoldan geçen inekler bile kızgın olduğumu hissederek benden uzak geçiyorlardı.

Uzakta tarlada çalışan birkaç köylü kadın görünüyordu fakat aralarında karım yoktu. Durun hayır vardı, vardı ama buna hemen sevgilim demiyelim şahit isterdi. Güneş onu ahşap ev rengine getirmiş. Kaynanam mütebessim bir hal de kızının çalışmasını seyrediyordu. İlk önce beni gören gene o oldu, memnun olmadığı her halinden belli oluyordu. Bunu, oraya pancar yapraklarını yemek için gizlice sokulan bir keçiye attığı tekme ile ispat etti. Karım beni görünce heyecanla koşup boynuma sarıldı. Ben hemen lâfı yapıştırdım.

— Niye gelmedin?

— Şey annem... İş varmış ta.

Kaynanam elindeki yabayı sallıyarak lâfa karıştı.

— Ben göndermedim. Müsaadem olmadan da gelemez.

— Yaaa. Neden?

— Gelemez işte.

Ben fazla ukalalık yapmadım. Akşam gene evde aynı mevzu açılınca kaynanam fikrinde ısrar etti. Ben o zamana kadar onunla hiç hız çıkarmadığım için fazla ilerlemeden sustum. Ama plânımı kurmuştum. Karımı kaçıracaktım. Çünkü başka çare yoktu. Bu fikri o da beyendi. Çünkü annesiyle aramızda maraza çıkmasını istemiyordu. Kayın peder her erkek gibi anlamadığı işi konuşmuyordu. Ben bu fikre uyarak gece kalkan tren le gideceğimi söyliyerek erken yattım.

Gece saat 3 te karımla beraber gizlice kalktık. O daha erken kalkmış atları hazırlamıştı. Aklıma «John Wayne» in Dağların fedaisi filmi geldi. O da filmde kızıl derili olan karısını gece kaçırmıştı. O da atla kaçırmıştı, ama aramızda bir tek fark vardı. Biz attan indikten sonra trenle yolumuza devam edecektik.

Filmdeki gibi atları dört nala koşturuyorduk. Karım benden daha güzel ata bindiği için ona yetişmek zor oluyordu. Neyse biraz sonra kendimizi istasyonda bulduk. Atları ordaki direklere bağladık.

Fakat hep yüz giden işler istasyonda ters gitti. Tren tam bir buçuk saat tehirli idi. Kaynanamın bizi gelip bulması korkusu içinde treni bekledik.

Nihayet o da geldi. Tam tren hareket etmişti ki karım heyecanla istasyona dört nala giren kaynanamı gösterdi.

— Bak sevgilim işte annem.

O da bizi görmüştü, Elimle ona bir selâm verdim. O atın üstünde bize yumruk sallıyordu.

S. Süalp

Semiramis Aydınlık

— İŞTE BEYİM BU DA KLEOPATRANIN MUMYASI

Mike Hammer

MİLYARDER ÇOKFELLERİN KAATİLİNİ ENSELEMEK İÇİN AMERİKAYA HAREKETİMDEN BİR SENE SONRA...

AA.. AMERİKA!

Gizen 65

FAKAT GÜZELİM ŞAPKAMI DELEN BİR KURŞUN BENİ KİTLEDİ!..

KİTLEDİM!!

CIVVV!

BENİM GİBİ HIZLI SİLAH ÇEKENE RASTLAMADIM!!..

BEN SENİN BİLDİĞİN HAFİYELERDEN DİİLİM!

BENİ ELÂLEME KEPAZE ETTİN!! SENİ YAŞATMIYACAĞIM!!!

BU HERİF, MAYK HAMMER İSİMLİ DÖKÜLEN BİR HAFİYENİN BİR HALTA BENZEMEYEN MACERALARINI YAZAN MICKEY SPİLLANE'İDİ...

BU UFAK HESAPLAŞMADAN SONRA AMERİKAYA AYAK BASTI!!!!

ÇOKFELLERİN ŞATOSUNA GECE VARABİLDİM...

TO CHOKFELLER SHATO

KADINI AÇAN SURATSIZ BİR UŞAK BENİ DİLENCİ SANDI....

FRANSIZ FIKRALARI

GEVEZE BİR KADIN

Dostum Anatole bana geçen gün:

— Dostum! dedi, inanmazsın bana... tam iki yıldır karıma bir tek söz söylemiş değilim.

— İmkânsız... niçin?

— Çünkü onun sözünü kesmeğe bir türlü cesaret edemedim.

BİR KAMP HİKÂYESİ

İki kişi kamp çadırlarını Annecy gölünün kıyısına kurar, yemekler pişirirler, göl kıyısında oturup dinlenirlerken gölün sularından bulut gibi gelen sivri sinekler tarafından bir güzel taarruza uğrar ve hırpalanırlar.

Karanlık basınca kampçılardan biri ötekine:

— Tamamile uyku tulumlarımızın içine gömülüp uyumaktan başka çâremiz yok, der.

Sahiden de uyku tulumlarının içine gömülüp uyumak isterler. Birinci kampçı bir saat sonra uyku tulumu içinde havasızlıktan patlayarak başını dışarı çıkarır ve biraz hava almak ister, fakat tam bu esnada kendilerine doğru uçarak gelen bir ateş böceği görerek arkadaşına şöyle bağırır:

— İyi sakla başını, çıkarma sakın dışarı; işte bir sivri sinek eloktrik fenerini yakmış bizi arıyor. !

NEVRASTENİK BİR KADIN

Sessiz ve tenha bir köşe aramakta olan sinir illetine tutulmuş bir kadıncağız İsviçrede sakin bir köyde bir dağ köşkü kiralar, fakat, kiralama işi tam olup bittiği zaman bizim sinir kumkuması hatuncağıza bir kuruntu gelir. Köşkü Fransadan mektupla tuttuğundan mal sahibine yeniden bir mektup yazarak köşkünde rahat bir W. C. (1) olup olmadığını sorar W. C.? kelimelerin kısaltılmasından haberdar olmayan mal sahibi bir türlü bunun ne manaya geldiğini bulup çıkaramaz; uzun uzun kafa patlatıp bir sonuca varamadığını görünce hemen ihtiyar köy papazına baş vurur, papaz da bir müddet bu iki harf üzerinde düşündükten sonra keşfinin sonucunu şöyle bildirir: Bu W. C. harfleri İngilizce «Wood Chapel» yani orman kilisesi manasına gelir der; bunun üzerine mal sahibi Fransadaki sinirli hatuncağıza şu cevabı yetiştirir:

«Pek sayın bayan,

Size uzun zamandır cevap veremediğimden affınızı dilerim, fakat uzun araştırmalardan sonra size doğru ve faydalı bir cevap vermeğe muktedir olduğum için kendimi çok bahtiyar hissediyorum. Bu civarda W. C.siz kalmayacağınızı size müjdelerim, bu dediğim bina köşkünüzden ancak 7 kilometre uzakta kurulmuş bulunmaktadır, tam ormanın göbeğinde ve 250 kişi alacak büyüklüktedir; bulunduğu mevkiin güzelliği dolayısiyle oraya çok uzaklardan ziyaretçiler gelir; orası çarşamba ve pazar günleri açıktır. Oraya hergün gitmek istediğiniz takdirde maalesef bu arzunuz yerine gelemiyecektir.

ordan çok hoşlanacağınız muhakkakdır, çünkü orda altmış oturacak yer olduğu gibi, bütün köyün ayakta durmak şartile sığabileceği kadar da yer bulunmaktadır. Hele bir çok allelerin öğle yemeklerini gidip orda yediklerini size bildirecek olursam daha çok memnun olacaksınız. Orda yer tutabilmek ve tam vaktinde de orda bulunmak üzere otobüsler vardır ki ben ve karım beraberce oraya devam etmekteyiz v oraya o kadar devam eden vardır ki karımla biz her gidişte ayakta kalmaktayız. Yalnız müsaadenizle size şunu tavsiye edebilirim: Oraya tercihan sadece pazar günleri gidiniz, Çünkü pazar günleri orda org ta çalınmaktadır.

Nevrastenik bayan bu mektubu okuyunca bir sinir krizi daha geçirerek düşüp bayıldı.

Water-Claset = aptesane

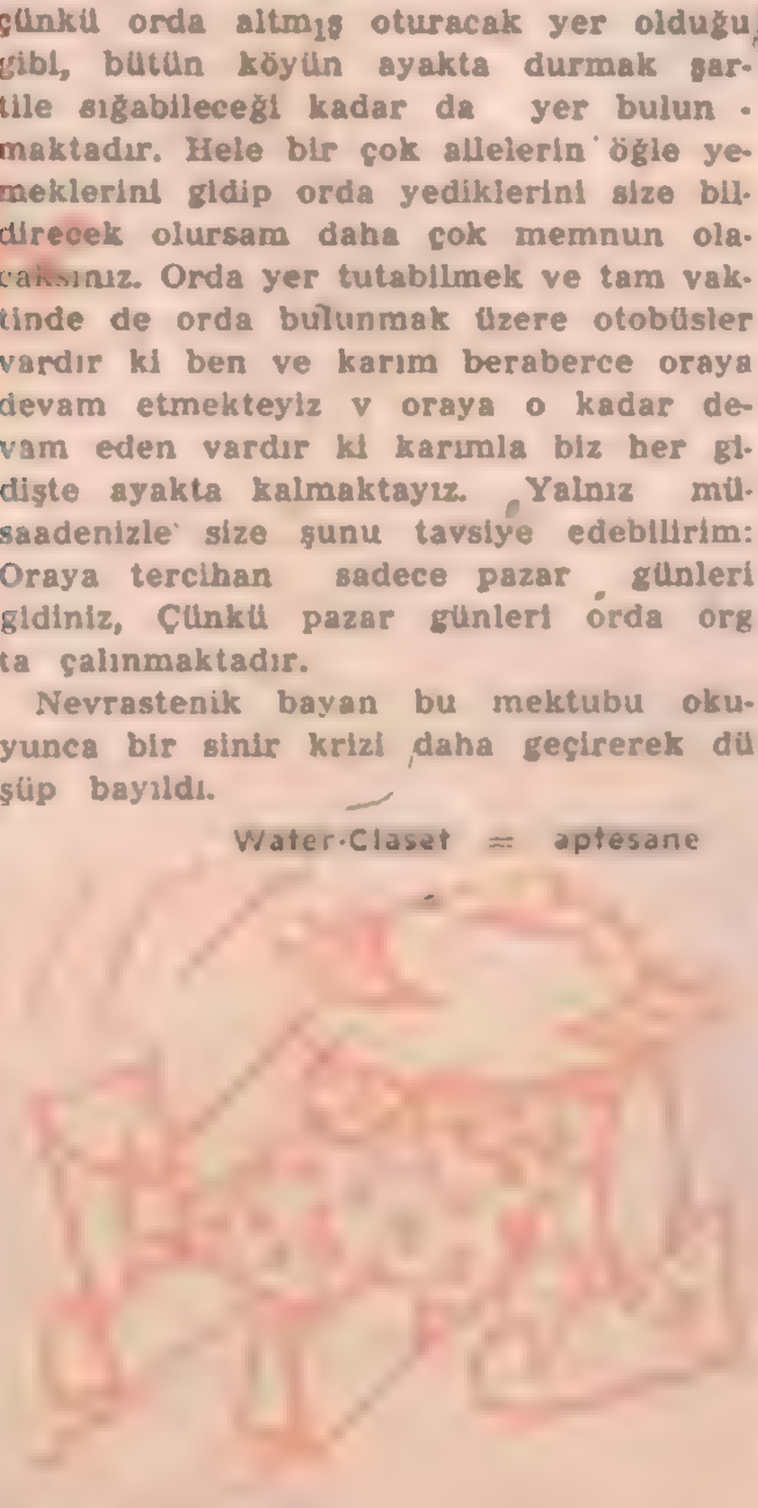

TİTİZ BİR YOLCU

Hususi işletmelere mahsus kısa yollu bir trenin kompartımanında yerleşmiş iki adam hararetli tartışmalara dalmışlardı.

Bu iki yolcudan biri ağız kalabalığını hatiplik sayan ticaret ve sanayi kodamanlarından biri idi; onun ağız kalabalığına karşı öbür aksakallı yolcu sadece mantığa ve düşünceye dayanan cevaplar vermekteydi. Sanayi adamı aksakallı yolcuya madagaskar hayvanlarının istihlâk edilmek üzere neden Fransaya sevkedilmediğinin sebeplerinden bahsediyordu, birden bire hatibin yüzünde bir buruşma ve ekşime meydana geldi ve adam ellerini karnına bastırarak öne doğru eğildi. İhtiyar adam yolcuya:

— Karnınız mı ağrıyor? diye sordu.

öbürü:

— Hem de ne ağrı, dedi. Tam beş dakikadan beri karnımın içinde müthiş sancılar dolaşıp duruyor. Kendimi zor tutuyorum... Otelin yemekleri yaptı bu işi, biliyorum, ne kadar da fena bir zamanda... Çünkü bu melûn trende helâ da yoktur!

Adamın yüzündeki çekilip büzülmeler gittikçe daha açık bir hal almağa başlamıştı. İhtiyar adam ona gayet nazikçe:

— Erkekler arasında sıkılmak olmaz, dedi. Zarureti tanımaz. Alın şu gazeteyi! oturun şu köşeye, ben pencereden bakarım. İşiniz görüp dışarıya atarsınız olur biter! Bundan kolay ne var! hayatta birbirimize yardım etmeğe mecburuz.

Yolcu:

— Fakat sizi çok rahatsız edeceğim, diye cevap verdi.

İhtiyar adam: — Korkmayın, benim için onun da bir çâresi var, diyerek gazetesini yolcuya uzattı, o da Vagonun öbür köşesine oturdu. İhtiyar cebinden bir cigara çıkardı, tam yakacağı esnada yolcu birden bire soğuk ve kuru bir sesle bağırdı:

— Efendim, dedi, size hatırlatmama müsaade ediniz: burası cigara salonu değildir.

2

BOSK 3

YAZISIZ

- F DIMANCHE -

YAZISIZ

KIZ - AH SİZ ERKEKLER ... HEPİNİZ AYNİSİNİZ !..

- NEW YORKER -

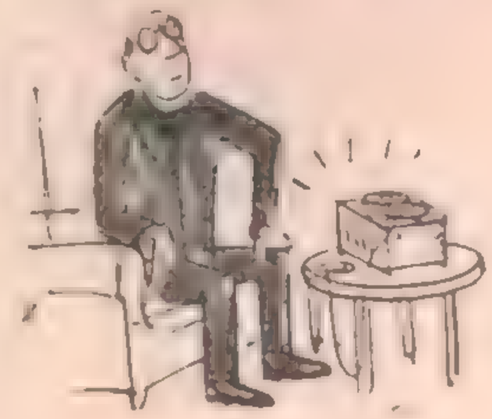

YAZIŞIZ

- PARİS MATCH -

YAZISIZ

- NEW YORKER -

- PUNCH -

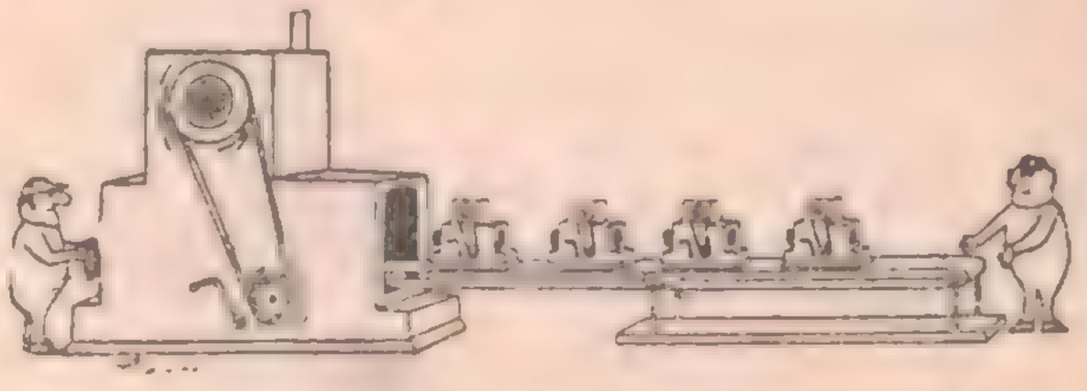

YAZISIZ

- LE RİRE -

MAZERET

Müdür başını kaldırıp önünde ellerini kavuşturmuş bekleyen memura sordu:

— Demek izin istiyorsun, bu sefer ne oldu, yine büyük baban mı öldü?

Adamcağız sükûnetle cevap verdi.

— Hayır efendim, bu sefer büyükbabamın düğünü var.

VAR AMA

Küçüğün fena halde burnu akıyordu. Komşu amcası:

— Yavrum, dedi. Senin mendilin yok mu?

Çocuk yan yan baktı:

— Var ama kimseye veremem.

REÇETE

Doktor hastayı iyice muayene dip bir sürü tavsiyelerde bulunduktan sonra şapkasını aldı ve kapıya doğru yürüdü. Ev sahibi arkasından koştu.

— Doktorcuğum reçete yazmıyacak mısınız?

— Lüzum yok, eczacı ile dargınım.

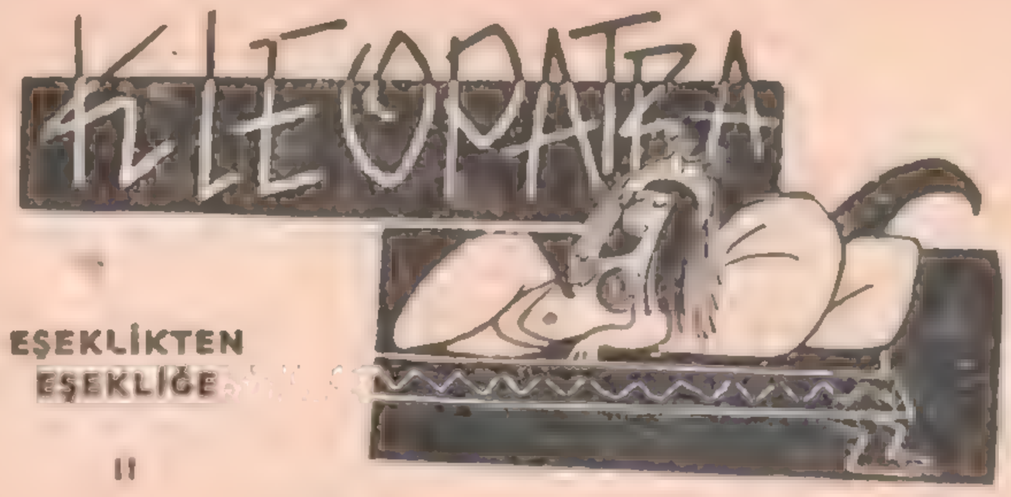

EŞEKLİKTEN EŞEKLİĞE

II

YAZAN: BÜLENT ORAN

1.

Mehyaneyi kahkaha ve ıslık sesleri doldurdu. Toplantının bütün gizliliğine rağmen kimse kendini gürültü etmekten alamadı.

— Yuh.

— Kereste müdürü.

— Sen ormana git be.

— Böyle odunların mühim toplantılarda işi ne?

Bu kadar hakaret en sakin insanı bile sinirlendirebilirdi. Ormancı da hırsla kürsüye fırladı:

— Evet, diye bağırdı, aranızda işim ne ben de bilmiyorum... Ormanda olsam, ağaçlarla konuşsam onlar daha çok laf anlarlardı.

Gene sesler:

— İn aşağı.

— Zıırt...

— Çam parmaşı, diye yükselmeğe başladı. Adam dayattı.

— İnmeden evvel sizlere bir şey sormak istiyorum.

— Sor bakalım.

— Hükûmet mi büyüktür ağaçlar mı?

— Elbette hükümet.

— Bir sual daha.

— Onu da sor.

2.

— Hükümet mi ağırdır ağaçlar mı?

Burada, dinleyiciler arasında bir ikilik başgösterdi. Bazıları ağaçlar, bazıları da hükümetin ağır olduğunu söylüyordular.

Bir kantarcı

— Bu hususta hiç bir fikrim yok, dedi, çünkü şimdiye kadar hiç hükümet tartmadım.

— Neden tatmadın?

— Ne bileyim fırsat düşmedi.

Bir başkası.

— Peki fırsat düşseydi de tartsaydın ne kadar gelirdi, diye sordu? Sen bu işlerden anladığın için bir tahmin yürütebilirsin.

— Doğrusunu isterseniz yürütemem.

— Sen ne biçim katırcısın be? Hiç de mi tahminin yok.

— Var ama önce tartılacak şeyi görmem lâzım. O zaman üç aşağı beş yukarı bir şeyler söyleyebilirim.

Kalabalık, düşünmeden gülüp patırtı etmeğe başladı.

— Al bir kereste daha.

— Ulan hükümet görmemiş insan olur mu?

— Hükümet insanlar içindir.

— Görmedinse göz doktoruna git, gözlerini tedavi ettir. Koca hükümet be...

Kantarcı, tartarken bile yapmağa alışmış kişilerin soğukkanlılığiyle konuştu.

— Kabul ediyorum arkadaşlar. Belki keresteyim, belki de körüm.

Sizler acıkgözsünüz. Hepinize yardım etmek milli bir ödevdir bence. En iyisi bana hükümeti verin tartayım.

Birden sesler kesildi.

— Emrinizi bekliyorum kardeşler. Aranızda hükümeti verecek kimse yok mu?

Bütün akıllılar çaresizlikle birbirlerine bakıştılar. Biri.

— Hükümet nasıl verilir, dedi?

— Onu sizler daha iyi bilirsiniz.

3.

Şaşkınlık gittikçe artıyordu. Bir başkası:

— Hadi hükümeti vermesine verelim ama neresinden tutulacak onu bilmiyoruz.

O anda herkes, hükümetin tutulacak bir kulpu bulunmadığını kavradı.

Bir çıkmaza girdiler. Hükümet bütün serserilerin kafasında ayrı bir dev şeklinde belirdi.

Bir bozguncu:

— Hadi tartmaktan vazgeçtik, ama tutulacak bir tarafı yoksa onu neresinden çekip de devireceğiz, diye sordu? Aksiliği gördünüz mü şimdi.

Ormancı:

— Çekilecek kulpu yoksa arkasından iteriz, dedi. Biz ağaçları öyle iteriz.

Meyhaneyi alkışlar kapladı. Mesele tam halledilmiş sanılırken, cahilin biri:

— Hükümetin arkası nerede, diye bilgisizce bir soru attı ortaya?

Fakat aksilik ya hükümetin arkasını bilen de çıkmadı.

Çıkmazlar birbirini kovalayınca kalabalığın cesareti de yavaş yavaş kırılmağa başladı.

Konu, benden uzaklaşıp kelimelere sapınca kafalar hemen bulanıveriyordu. Durumu kestiren tüccar:

— Hepiniz boş yere gevezlik ediyorsunuz, diye bağırdı. Sizlerin aklıyla iş yapmağa kalkarsak bir karıncayı bile deviremeyiz.

— Peki ne yapalım?

— Bizleri dinleyin.

— Dinliyoruz sesleri çınladı.

Tüccar, kütle zekâsının zayıfladığından ve kendi beyinlerinin özelliklerinden bahsetti. Anarşistin biri:

— Bizim de beynimiz var, diye homurdandı. Kütle dediğin nedir ki, insanlar değil mi? Biz hayvan mıyız?

— Hayır hayvan değilsiniz... Beyniniz de var ama...

— Ama ne?

— Beyinden beyine farz var.

Adamcağız, bu farkın ne olduğunu kavramağa kalmadan her mecliste ön plâna geçiveren dalkavuklar gurubu:

— Sen sus

— Aklının ermediğini işe karışma.

— Büyüklere sual sorulmaz, gibi laflar attılar.

Anarşist çenesini kapatmak zorunda kaldı ve kimse de büyüklere sual sormak cesaretini gösteremedi

Ahmak elebaşı:

— Kıral elimizde, dedi. Kıra gibi bir maşaya sahipken bir kıraliçeyle başa çıkamamak ayıp. Ordu da elimizde.

— Ordu ha, diye mırıltılar dolaştı.

— Evet(ordu da bizden.

— Eh, koca bir ordu da yeter herhalde, dedi biri. Kleopatra alt tarafı bir kadın. Koca orduyla başa çıkabilir mi?

— Çıkamaz arkadaşlar... Ondan korkmayın.

— Korkmuyoruz.

— Korkmuyoruz.

— Korkmuyoruz.

Sesleri çınladı. Durum kötüydü. Devletin başında kalabilmek için en önemli şart kişilerin yüreklerindeki korkuydu. O kayboldüktan sonra tahtta oturmak zorlaşırdı.

Elebaşıları, beni asmak veya kafamı koparmaktan birini seçmeğe çalışırlarken ben de sıvışmayı uygun buldum. Çünkü ne dar ağacında boyumu uzattırmak ne de Kleopatra sayısını kılıçla ikiye çıkarmak niyetinde değildim. Kafamın, vücudumun üzerinde kalmasını sağlamak amacıyla İskenderiye'den sıvışmak kararını verdim. Ve bir kıraliçeden ziyade, pılısını pırtısını toplayıp kocasından sevgilisine kaçan kadınlar gibi gizlice yola koyuldum.

(Devamı var)

Tarzan

BÜLENT ORAN — SUAT YALAZ

AH N'OOLUR BENİ KÖFTE YAPMAYIN.. BENİ KÖFTE YAPMAYIN.

BİLGİN KURTULMUŞ SIRA CEYN'E GELMİŞTİ..

BURADA EŞEK YOK.. İÇİNİZDEN BİRİ ONUN YERİNE PİŞECEK..

O MÜBAREK HAYVANA İÇİMİZDE EN YAKIN OLAN TARZAN'DIR

BU ARADA OSMAN, İSTANBUL SOKAKLARINDA ÖĞRENDİĞİ KAŞ-GÖZ ALFABESİYLE, CEYN'E "KORKACAK BİR ŞEY YOK, MAY DARLİNG!" DEDİ..

YAM-YAMLAR TARZAN'I EN TEKNİK ARAÇLARDAN DAHA GÜVENİLİR YOLLARLA KAZANA İNDİRDİLER..

ÖTE YANDA, ROMAN KAHRAMANLARININ ENİNDE SONUNDA KURTULMAK GİBİ BİR AVANTAJLARI OLDUĞUNU BİLEN TARZAN, SICAK SUDA YUMUŞAYAN KİRLERİNİ KESELEMEKLE MEŞGULDU..

EĞER İYİ BİR YEMEK OLMAZSA HEPİNİZİ GİĞ ÇİĞ YERİM.. ANLAŞILDI MI?.

TASALANMA ABİ. ÇOK SEVECEKSİN AMA HERZAMAN EŞEK ETİ YERİNE TARZAN ETİ NEREDEN BULACAKSINIZ.. ONU DÜŞÜNÜYORUM

HAFTAYA : HAMAMIN NAMUSU..

YEDEK PARÇA

HASTALIK

Daima çok iddialı olan Hastane Operatörü arkasına talebeleri takmış vizit yapıyordu. Yataklardan biri önünde durup izahata başladı:

— Bu hastalık bilhassa dişlerde ve çene kemiğinde rastlanan bir âfettir.

Sonra hastay dönerek:

— Kartınızda okuduğuma göre bir müzisyensiniz. Pirinçten mamûl bir müzik âleti mi çalıyorsunuz. Hasta evet diye başını salladı.

Operatör kabararak talebelerine döndü:

— Bu vaziyet de benim «Pirinç âletlerin ağız hastalıklarındaki tesirleri» hakkındaki tezimi gerçekleştiriyor, dedi ve hastaya tekrar sordu.

— Peki... Hangi müzik âleti çalıyorsunuz.

— Zil, doktor bey...

İSTANBUL — S. AYDINLIK

— ATSAM MI?... ATMASAM MI?

BİR LOREN BULSAK

Sinema dünyasının tanınmış desinatörlerinden Don Loren, kadın elbiseleri üzerinde iki çift lâf etmekle bütün dünya kadınlarını birbirine durdurdu.

Meşhur desinatör Don Loren şöyle söylüyor:

«Her kadının, elbisesini tam beş sene giymesi lâzımdır.»

Bizim yüksek sosyete hemen ağzını bu beyanata uyduruverdi

Emirgâna çaya giderken yeni bir rop yaptırıp ,bir kere giydikten sonra atanlar bile:

«A ben mi, değil beş sene on sene bile giyerim. İnanmazsınız bakın gardrobuma. İşte her biri çiçek gibi!» diyorlar.

Bir gündelik gazetenin, gündelikçi yazarı, Menteşleri, Beğdeşleri dolaşmış. Hayret! hepsi Loren'in haklı olduğu fikrinde tutumlulukta Loren'e bile taş çıkartanlar var içlerinde.

Yüksek sosyete böyle... Bakalım daha aşağıları ne fikirde diye çıktım yola...

Topkapıyı, Karagümrüğü, Gaz lîçeşmeyi karış karış dolaştım.

Yedikuleden Marika:

«Sok söölemiş Kirye Loren Ben giyer robu beş ay vire dayanmaz emprimeler beş sene..» diyor.

Gazlıdan Hatice yana yakıla:

«Şu entariyi, daha geçen ay diktirdim bizim Zehraya. Nah! ne çiçeği kaldı, ne dalı, dört yıkayışta aktı gitti!..»

Diye dert yanıyor.

Daktilo Şazimet:

«A! Çıldırmış o Don Loren» diye başlıyor anlatmaya:

«Sırtımda şu siyah iş gömleği de olmasa ne tayyörüm kalır, ne robum. Beş sene hangi elbiseymiş o dayanan. Üç robum, iki tayyörüm bir pardesüm var. En eskisi iki senelik»

Aldığımız para yetmiyor, pahalılık var, darlık var diyenler, bakıyorum altı ayda bir rop eskitiyor. Nasıl geçim darlığı, geçim zorluğu olmaz. Aşkolsun bizim sosyete kadınlarına. Loren'lerinin sözlerinden bir adım bile çıkmıyorlar dışarı. Beş sene mi, diyor Loren, bizden on sene!..

Ah şu bizim dar gelirli kadınlarımız da kendilerine bir Loren bulsalar da israfın önüne geçseler!..

Ortaköy: Nahit ERMİŞ

«OF» UN DA UZUNU

Anlaşıldı ki her şeyin uzunu makbul. Asmakabağından tut, Uzun Ömer'e kadar, bütün uzunlar itibarda.

Yalnız bugünlerde saçların uzunu ile, nutukların uzunu itibarını kaybetti.

Nevyork Konservatuarı öğrencileri arasında bir yarışma yapmış, «Kim daha uzun of çekecek» diye...

Elsa isimli bir kızcağız öyle bir of çekmiş ki saat tutmaca tam 17 saniye sürmüş. Of değil de bu zelzele olsaydı bütün Amerika 17 saniyede yerle bir olurdu.

Arabın «yalel» i gibi bizim de «of» umuz meşhurdur. Şarkılarımız gibi şiirlerimiz de of'larla dolu...

Bayburt'lu Zihni'yi «Of» kazası kadılığından azledince şu mısraı söylemiş:

Of Of'tan azı-olup
Kaldım kuru feryada of!»

Biz of çekmede tecrübeli olduğumuza göre ofun uzununu çekme kabadayılığını Amerikalılara kaptırmamız haysiyet kırıcı bir şey değil mi?

Şairin biri:

«Bir of çeksem şu karşıki
dağlar yıkılır»

Demişti. Dağlarımıza mı güvenimiz kalmadı, yoksa ciğerimize mi?

MAPUSANE ÇEŞMESİ

Paris Konservatuarının açtığı beste yarışmasını bir gardiyan kazanmış. Bestenin adı:

«Zincir şakırtıları»

Gesteci bu senfonisinde hapishane hayatını tasvir ediyormuş.

Bedtecinin, zincire vurulan mahkûmlar karşısında duyduğu ıstırabın bu eserde önemli bir rolü olsa gedek. Ama bu işte bir çelişme de yok değil.

Mahkûmlara zincirleri vuran kim? Gardiyanlar değil mi? Bu ıstırap, herhalde mahkûmlarınki değil de, gardiyanın ıstırabı olacak...

Ne olursa olsun... Bizim gardiyanlar kulakları pamuk tıkalı dolaşırlarken... Fransa'da bir gardiyanın kendi eliyle zincire vurduğu mahkûmlar karşısında duyduklarını duyurmağa kalkışması önemli bir olay doğrusu... Bir yalanlama değil de, sanat yoluyla bir açıklama âdeta.

Bizde de böyle hassas gardiyanlar yetişene kadar çok zincirler paslanacak.

Canım, biz de kendimizi Fransızlardan aşağı görmeyelim... Orada gardiyanlar beste yaparsa, bizde de mahkûmlar yapar. İşte bir ağızdan söylediğimiz:

«Mapusane Çeşmesi»

İZMİR : İHSAN

MAVİ AYAKLILAR PEŞİNDE

Kış 73

dolmuş

SİYASİ MİZAH MECMÛASI

NAZARLIK